

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

Факультет філології

Кафедра української літератури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Середня освіта (Українська мова і література)»

Спеціалізація 014.01 Українська мова і література

Спеціальність 014 Середня освіта

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні
кафедри української літератури
Протокол № 1
від “26” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ - 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія української літературної критики
Викладач (-і)	Баран Євген Михайлович
Контактний телефон викладача	(0342) 59-60-74
Е-mail викладача	evgen23@i.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	упродовж семестру за встановленим розкладом на кафедрі та з розрахунком відповідного часу
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Давня українська література охоплює вісім століть (XI-XVIII ст.) із тисячолітньої історії українського письменства. За той час звелася, зміцніла і розвалилася Київська Русь; монголо-татарське нашествя доруйнувало колись славні міста, а коли відкотилося назад на схід, натомість без спротиву на прадавні українські землі прийшли литовські князі; згодом Річ Посполита оволоділа ними, але вже козацтво стало на оборону, воювало і проти шляхти, і проти татар та турків, що з півдня терзали Україну; ці благодатні для життя території потрясли визвольні війни і грандіозні повстання, аж поки російські царі не перетворили їх на прибуткову колонію, приєднавши за згоди безвольних гетьманів до неозорих просторів в північній імперії. На тлі цього бурхливого історичного життя України розвивалася писемна словесна творчість, переживаючи то піднесення, то занепадаючи у загальмований сон, то відроджуючись і з новою силою розквітаючи жанрами, сюжетами, яскравими творіннями та літературними іменами. Тому-то давньоукраїнський літературний процес виявився неоднорідним, неоднозначним, часом парадоксальним, а проте цілком гідним рівня європейських літератур.</p> <p>Викладання курсу передбачає також зв'язок між вивченням основних питань з історії літератури та практичною роботою майбутніх учителів-філологів, заохочення бажань студентів особисто інтегруватися у творчу розробку питань з історії літератури.</p> <p>Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, порівняльно-зіставний, репродуктивний, інтерактивні комп'ютерні технології (комп'ютерне тестування), самостійна робота.</p> <p>Методи контролю: фронтальне опитування, індивідуальне опитування, тестування, письмова робота.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета курсу – дати студентам певну суму знань з історії української літератури X-XVIII ст., висвітлити на їх основі найбільш типові явища і факти тогочасного літературного життя і процесу, показати гуманістичний пафос літератури, використання її кращих здобутків письменниками XIX-XXI ст.</p> <p>Основними цілями курсу є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • донести знання про визначні здобутки літературного процесу X-XVIII ст., шляхи формування та розвитку жанрово-стильової структури; • розкрити модель фольклорно-літературних взаємин, стосунки літератури та суспільнополітичного розвитку; • навчити студентів аналізувати давньоукраїнські літературні тексти, засвоївши специфіку медієвістичних творів; • домогтися самостійного опрацювання студентами текстів давньоукраїнських творів за оригіналом; залучати студентів до активного наукового пошуку, до участі в наукових 	

студентських конференціях..

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.

Загальні компетентності:

ЗК 4. Здатність бути креативним, застосовувати теоретичні знання в практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність вільно і грамотно, усно та письмово спілкуватися державною мовою, утверджувати національні гуманістичні ідеали, мовне й культурне багатство України.

ЗК 7. Здатність навчатися й оволодівати новими знаннями.

ЗК 12. Здатність виконувати власне дослідження на належному рівні.

ЗК 14. Здатність використовувати мовно-літературні знання в освітній діяльності.

Фахові компетентності:

ФК 1. Здатність активно застосовувати професійно профільні знання, уміння й навички з мовознавчих, літературознавчих, психолого-педагогічних дисциплін із використанням передових освітніх технологій у загальноосвітніх навчальних закладах різних типів.

ФК 9. Здатність розглядати літературні тексти, явища і факти в контексті української та світової культури, виявляти специфіку літературних напрямів, течій, шкіл; уміти аналізувати індивідуально-авторський стиль окремих письменників.

ФК 10. Здатність зберігати і примножувати мистецько-культурні цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної сфери.

ФК 11. Здатність здійснювати власне дослідження в освітній діяльності, узагальнювати й оприлюднювати результати розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах тощо).

ФК 14. Здатність реалізовувати управлінські функції (аналіз, прогнозування, організація, контроль, самоконтроль у процесі організаційно-методичної, навчально-методичної, науково-дослідної, виховної та інших видів діяльності).

ФК 18. Здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Використовувати гуманістичний потенціал рідної й світової літератур для формування духовного світу молодшого покоління громадян України.

ПРН 4. Знати специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, літературні напрями, течії, жанри, стилі, художні твори української та зарубіжної класики й сучасності.

ПРН 5. Володіти навичками розрізнати літературно-культурні епохи, напрями, течії, жанри, стилі за їхніми сутнісними характеристиками.

ПРН 9. Володіти різними видами аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРН 12. Володіти методами літературознавчих та мовознавчих досліджень,

компаративногоаналізу, інтерпретації художнього тексту.			
5. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття	Загальна кількість годин		
лекції	16		
семінарські заняття / практичні / лабораторні	30		
самостійна робота	44		
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2	014 Середня освіта	Перший	Нормативний
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		кількість год.	
		лекції	заняття
			сам. роб.
Тема 1. Основні тенденції розвитку української літератури X-XVIII ст.			2
Тема 2. Перекладна література Київської Русі		2	2
Тема 3. Оригінальна література Київської Русі.		2	2
Тема 4. Ораторсько-проповідницька проза українського середньовіччя, її художня специфіка.			2
Тема 5. «Повість временних літ»: композиція та художньо-стильові особливості.			2
Тема 6. «Слово о полку Ігоревім»: образи та художня специфіка.			2
Тема 7. Специфіка літератури пізнього середньовіччя.		2	2
Тема 8. Паломницький жанр в українській літературі.			2
Тема 9. Українська латиномовна література як форма синтезу вітчизняних та загальноєвропейських традицій.			2
Тема 10. Літературна спадщина Івана Вишенського в контексті епохи.		2	2
Тема 11. Література кінця XVI – початку XVII століття.			2
Тема 12. Художній світ української барокової поезії (Іван Величковський; Климентій Зиновійв; Данило Братковський; гетьман Іван Мазепа).		2	2
Тема 13. Українська віршована сатира XVIII століття.			2
Тема 14. Поезія Григорія Сковороди: традиції та новаторство.			2
Тема 15. Літописання та історіографія (козацькі літописи; Історія Русів).		2	2
Тема 16. Проза Григорія Сковороди (філософські трактати; «Басни Харковскія»).		2	2
Тема 17. Формування драматургії в українській літературі.		2	2

Тема 18. Початки класицизму, романтизму та сентименталізму в літературі другої половини XIX ст. Головні здобутки і втрати української літератури X-XVIII ст.			2	2
ЗАГ.:		16	30	44
6. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
	90 – 100	A	відмінно	зараховано
	80 – 89	B	добре	
	70 – 79	C		
	60 – 69	D		
	50 – 59	E	задовільно	
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	
Вимоги до письмових робіт	Підсумкова контрольна робота є складовою частиною семестрового рейтингу і має концептуально обґрунтовано висвітлити 50+1% обсягу матеріалу. Контрольна робота виконується на практичному занятті та складається з тестових завдань і проблемних питань. Максимальний бал за контрольну роботу становить 10 балів.			
Практичні заняття	<p>Поточний контроль рівня знань студентів проводиться на кожному практичному занятті та включає перевірку навичок ідейно-естетичного аналізу художніх текстів, теорії літератури та літературно-критичного дискурсу (усно/письмово, з використанням навчальної форми презентацій, рефератів; інтермедіальних підходів до аналізу художнього тексту, герменевтики, рецептивної естетики, екокритики, міфопоетики, феміністичної критики тощо).</p> <p>Поточне оцінювання усіх видів навчальної діяльності студента здійснюється в 5-бальній шкалі відповідно до загально-університетської системи оцінювання.</p> <p>Максимальна кількість балів за практичні заняття становить 30 балів.</p>			
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Виконання усіх запланованих завдань і форм роботи, отримання з кожного позитивної оцінки.</p> <p>Враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані під час аудиторних занять, при виконанні індивідуальних письмових завдань, тестувань, а також бали за підсумкову контрольну роботу.</p>			
Підсумковий контроль	<p>Форма контролю – екзамен. Форма здачі – письмова. Екзаменаційна робота складається з 4 завдань. Максимальна кількість балів за екзаменаційну роботу – 50 балів.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 1, користується правом перескладання іспиту за відомістю №2, №3.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до Положення про порядок</p>			

повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS або відраховується з навчального закладу.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи. Письмові роботи виконують здобувачі освіти, які навчаються за загальним графіком, відповідно до [«Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»](#), та індивідуальним графіком, відповідно до [«Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»](#).

Академічна доброчесність. У [«Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»](#) встановлено морально-етичні принципи та правила поведінки для всіх учасників навчально-освітнього процесу. За цим документом представники університетської громади повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності та у всій своїй навчальній і викладацькій діяльності зобов'язані діяти порядно і доброчесно.

За дотриманням членами університетської громади морально-етичних та правових норм цього Кодексу відповідає [Комісія з питань етики та академічної доброчесності](#) при університеті, яка відстежує і регламентує поведінку здобувачів освіти в навчальному процесі.

Відвідування занять урегульовано [«Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»](#).

У разі пропуску занять здобувачі освіти повинні відпрацювати їх індивідуально в письмовій чи усній формі, щоб виконати всі завдання поточного і підсумкового контролю.

Неформальна освіта. Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує [«Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»](#).

Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, Udemy, EdEra та ін.

8. Рекомендована література

1. Білоус П.В. Історія української літератури XI-XVIII ст.: Навч. Посібник. – К.: ВЦ «Академія», 2009. – 424 с.
2. Білоус П.В., Білоус О.П. Українська література XI-XVIII ст.: навч.посібник. Для самостійної роботи студента. – К.: ВЦ «Академія», 2010. – 360 с.
3. Українська література XI-XVIII ст.: хрестоматія, за ред. П.В.Білоуса. – К.:ВЦ «Академія», 2011. – 688 с.
4. Історія української літератури: У 12-ти т. Т. 1. Давня література (X- перша половина XVI ст.). Наукові редактори: Юрій Пелешенко, Микола Сулима. – К.: Наук.думка, 2013. – 840 с.
5. Історія української літератури: У 12-ти т. Т.2. Давня література (друга половина XVI-XVIII ст.). Наукові редактори: Віра Сулима, Микола Сулима. К.: Наук.думка, 2014. – 840 с.

Допоміжна

1. Возняк М. Історія української літератури: У 2 кн. – Львів, 1992; 1994.
2. Грицай М., Микитась В., Шолом Ф. Давня українська література. – К.: Вища школа, 1988.
3. Грушевський М. Історія української літератури: В 6 т., 9 кн. – Київ: Либідь, 1993-1996.
4. Єфремов С. Історія українського письменства. – К.: Феміна, 1995.
5. Полек В. Історія української літератури Х-ХVII ст.: Навч. посібник. – К.: Вища школа, 1994.
6. Сліпушко О. Софія Київська. Українська література Середньовіччя доби Київської Русі (XXIII століття). – К.: Аконіт, 2002.
7. Чижевський Д. Історія української літератури (від початків до доби реалізму). – Тернопіль: Феміна, 1994.
8. Давня українська література: Хрестоматія / Упоряд. М. Сулима. – К.: Освіта, 1993. – 576 с.
9. Огієнко Іван. Українська культура. - К., 1918.
10. Пушик С. Дараби пливають у легенду. – К.: рад. письменник, 1990.
11. Шевчук В. Дорога в тисячу років. – К.: Дніпро, 1990. – 411 с.
12. Нудьга Г. На літературних шляхах (Дослідження, пошуки, знахідки). – К.: Дніпро, 1990. – 13.
13. Лепкий Б. Начерк історії української літератури. Фотопередрук з післясловом Олекси Горбача. - Мюнхен, 1991.
14. Сулима М. Українська драматургія XVII-XVIII ст. – К., 2005. – 368 с.
15. Білоус П. Походження української літератури: міфи, історія, джерела. - Житомир: ФОП Худяков О.В., 2021. – 276 с. 28 с.

Викладач: кандидат філологічних наук,
доцент Баран Євген Михайлович

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет філології
Кафедра української літератури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«Історія української
літератури початку ХІХ ст.»**

**Рівень вищої освіти – перший
(бакалаврський)**

Освітня програма Середня освіта (українська мова і література)

Спеціалізація 014.01 Українська мова і література

Спеціальність 014 Середня освіта

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
української літератури
Протокол №1 від “26” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Історія української літератури
Викладач (і)	Мафтин Наталія Василівна
Контактний телефон	(050)9274390
Е-mail викладача	Natalimaftyn@gmail.com
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться в день проведення занять, а також щопонеділка з 13.50. Можливі консультації через онлайн ресурси за попередньою домовленістю.

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Історія української літератури початку XIX ст.» вивчається на другому курсі (у третьому семестрі) й присвячена вивченню літературного процесу, що відбувався в Україні на початку XIX ст., основних стильових напрямків цього періоду, творчості письменників, що сформували літературну спадщину періоду. Дана дисципліна є важливою в програмі навчання майбутніх педагогів, адже покликана дати їм знання про специфіку становлення нової української літератури.

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, порівняльно-зіставний, репродуктивний, інтерактивні комп'ютерні технології (комп'ютерне тестування), самостійна робота.

Методи контролю: фронтальне опитування, індивідуальне опитування, тестування, письмова робота, іспит.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Дисципліна має на меті систематизувати й поглибити знання про історію української літератури кінця XVIII — початку XIX століття: особливості літературного процесу загалом і творчість його представників зокрема. Курс зорієнтований також на розкриття своєрідності суспільно-політичного і духовного життя в Україні в цей час, покликаний дати знання про творчі методи раннього етапу нової української літератури. Важливим завданням є висвітлення літературної діяльності, літературної спадщини талановитих особистостей, ідейно-художній аналіз їхніх творів, з'ясування оригінальності й новаторства, місця в художньому процесі доби, в контексті національної і світової літератури. Аналізується творчість письменників вказаного періоду, передбачено вивчення напам'ять художніх творів. Також завданням курсу є поглиблення знань з теорії літератури, розвиток практичних умінь аналізувати твір, удосконалення комунікативних здібностей, забезпечення фахової підготовки майбутніх педагогів.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах I-III рівнів акредитації.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, вироблення власної дослідницької стратегії й реалізації її у професійній діяльності.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області й професійної діяльності вчителя.

ЗК 4. Здатність бути креативним, застосовувати теоретичні знання в практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність вільно і грамотно, усно та письмово спілкуватися державною мовою, утверджувати національні гуманістичні ідеали, мовне й культурне багатство України.

ЗК 7. Здатність навчатися й оволодівати новими знаннями.

ЗК 12. Здатність виконувати власне дослідження на належному рівні.

ЗК 14. Здатність використовувати мовно-літературні знання в освітній діяльності.

Фахові компетентності:

ФК 1. Здатність активно застосовувати професійно профільні знання, уміння й навички з мовознавчих, літературознавчих, психолого-педагогічних дисциплін із використанням передових освітніх технологій у загальноосвітніх навчальних закладах різних типів.

ФК 9. Здатність розглядати літературні тексти, явища і факти в контексті у світової культури, виявляти специфіку літературних напрямів, течій, шкіл; уміти аналізувати індивідуально-авторський стиль окремих письменників.

ФК 10. Здатність зберігати і примножувати мистецько-культурні цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної сфери.

ФК 11. Здатність здійснювати власне дослідження в освітній діяльності, узагальнювати й оприлюднювати результати розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах тощо).

ФК 14. Здатність реалізовувати управлінські функції (аналіз, прогнозування, організація, контроль, самоконтроль у процесі організаційно-методичної, навчально-методичної, науково-дослідної, виховної та інших видів діяльності).

ФК 18. Здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Використовувати гуманістичний потенціал рідної й світової літератур для формування духовного світу молодшого покоління громадян України.

ПРН 4. Знати специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, літературні напрями, течії, жанри, стилі, художні твори української та зарубіжної класики й сучасності.

ПРН 5. Володіти навичками розрізняти літературно-культурні епохи, напрями, течії, жанри, стилі за їхніми сутнісними характеристиками.

ПРН 9. Володіти різними видами аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРН 12. Володіти методами літературознавчих та мовознавчих досліджень, компаративного аналізу, інтерпретації художнього тексту.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин 90	
лекції		20	
семінарські заняття/практичні/ лабораторні		28	
самостійна робота		42	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
1	014 Середня освіта	2	нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	практ. заняття	сам. роб.
<p>Тема 1. Суспільні та культурні умови становлення нової української літератури (1798-1840 рр. XIX ст.). І. Котляревський – зачинатель нової української літератури. Основні ідейно-естетичні закономірності та своєрідність становлення нової української літератури; комплекс взаємодії традицій і новаторства у цілісному контексті національної культури та історії.</p>	2	2	2
<p>Тема 2. Бурлескна поезія. Поема І. П. Котляревського «Енеїда». Котляревщина: – своєрідність жанрової системи української літератури перших десятиріч XIX ст., ідеологічні та естетичні риси бурлескної літератури; – жанр твору Котляревського, сюжет. Народність поеми. Природа сміху в «Енеїді» Котляревського. Ідеологічні та естетичні риси котляревщини. Творчість наслідувачів Котляревського (К. Думитрашко, П. Білецький-Носенко, Я. Кухаренко, М. Макаровський).</p>	2	2	6
<p>Тема 3. Бурлескно-реалістична поезія. Байки П. Гулака-Артемовського, Є. Гребінки, Л. Боровиковського. Роль жанру байки в поглибленні народності, демократизму новочасної української літератури. Ідейно-тематична та жанрова своєрідність української байки початку XIX ст.. Творче опрацювання П. Гулаком-Артемовським сюжету байки І. Красіцького. Антикріпосницьке звучання байки «Пан та Собака». Тематика байок Є. Гребінки. Гумористично-жартівливий характер байок Л. Боровиковського.</p>		2	6
<p>Тема 4. Романтизм як напрям у світовій культурі. Романтизм в українській літературі перших десятиліть XIX ст. Романтизм як епоха в художньому розвитку людства. Основні світоглядні засади романтизму, своєрідність його естетики й поезики. Специфіка українського літературного романтизму. Основні тематично-стильові напрями українського романтизму: фольклорний, фольклорно-історичний, громадянський та психологічно-особистісний. Становлення українського романтизму: українська преромантична історіографія, фольклористичні студії. Українські школи в польській та російських літературах.</p>	4	4	6
<p>Тема 5. Українська романтична поезія. Харківська школа романтиків.</p>	2	4	6

Діяльність харківського гуртка романтиків І. Срезневського. Тематика балад, народнопісенні мотиви лірики, тропіка Л. Боровиковського. Художній історизм поетичної творчості А. Метлинського. Громадянські мотиви поетичних збірок М. Костомарова. Інтимний характер романсової лірики В. Забіли. Жанрове різноманіття романтичної поезії М. Петренка.			
Тема 6. Культурно-літературне відродження на західноукр. землях. Громадська діяльність і літературна творчість чільних представників гуртка «Руська трійця». Альманах «Русалка Дністровая»: історія видання, зміст, естетичне значення. Жанрово-тематичний спектр лірики М. Шашкевича.. Поетична творчість Я. Головацького, І. Вагилевича, М. Устияновича і А. Могильницького.	2	2	6
Тема 7. Становлення нової української прози. Проза Г. Квітки-Основ'яненка як етап розвитку нової української літератури. Закономірності розвитку української прози в перші десятиліття XIX ст. Роль і місце Г. Квітки-Основ'яненка в становленні нової прози. Літературно-естетичні погляди письменника. Поділ прози Г. Квітки-Основ'яненка за жанрово-стильовими ознаками. Особливості творчого методу прозаїка. Специфіка стилю Г. Квітки-Основ'яненка.	4	4	4
Тема 8. Романтична проза. Художнє втілення української тематики у творчості Є. Гребінки. Ранні повісті та оповідання П. Куліша та М. Костомарова. Початки прози в західноукраїнській літературі. Шляхи утвердження романтизму як творчого методу в системі української прози. Преромантична художня проза. Повісті Є. Гребінки «Ніжинський полковник Золотаренко» та «Чайковський». «Огненний змій» П. Куліша: психологічний аналіз крізь призму фольклорно-романтичної умовності. Розмаїття тематики прози М. Костомарова. Повість «Черниговка». Новела «Олена» М. Шашкевича: «фольклорний історизм» і казкова умовність. «Месьть верховинця» Миколи Устияновича	4	4	4
Тема 9. Становлення і розвиток нової української драматургії. Творчість І. Котляревського. Жанрово-композиційні особливості «Наталки Полтавки». Основа конфлікту п'єси. Вплив ідей просвітницького реалізму. Водевіль «Москаль-чарівник»: утвердження позастанової цінності людської особистості. Драматургія Г. Квітки-Основ'яненка. Характер конфлікту п'єси «Сватання на Гончарівці». Система образів. Філософсько-естетичні основи української романтичної драми. Драматургія М. Костомарова («Сава Чалий», «Переяславська ніч»).		4	2
	20	28	42
ЗАГ.:			

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Оцінювання успішності студентів здійснюється за національною шкалою («5», «4», «3», «2») та шкалою ЄКТС.</p> <table border="1" data-bbox="603 320 1369 734"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th> <th rowspan="2">Оцінка ЄКТС</th> <th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики</th> <th>для заліку</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90 – 100</td> <td>A</td> <td>відмінно</td> <td rowspan="5">зараховано</td> </tr> <tr> <td>80 – 89</td> <td>B</td> <td rowspan="2">добре</td> </tr> <tr> <td>70 – 79</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>60 – 69</td> <td>D</td> <td rowspan="2">задовільно</td> </tr> <tr> <td>50 – 59</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>26 – 49</td> <td>FX</td> <td>незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td>не зараховано з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>0-25</td> <td>F</td> <td>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> <td>не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> </tr> </tbody> </table> <p>Максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів, з яких: практичні заняття – 30 балів (розраховується як середнє арифметичне усіх отриманих на практичних заняттях оцінок), підсумкова контрольна робота – 10 балів, самостійна робота – 10 балів; екзамен – 50 балів.</p> <p>До іспиту студент допускається за умови виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають оцінюванню.</p> <p>Мінімальна кількість балів для зарахування курсу – 50.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 1, має право скласти залік за відомістю № 2.</p>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку	90 – 100	A	відмінно	зараховано	80 – 89	B	добре	70 – 79	C	60 – 69	D	задовільно	50 – 59	E	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС			Оцінка за національною шкалою																									
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку																										
90 – 100	A	відмінно	зараховано																										
80 – 89	B	добре																											
70 – 79	C																												
60 – 69	D	задовільно																											
50 – 59	E																												
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання																										
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни																										
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Підсумкова контрольна робота є складовою частиною семестрового рейтингу і має концептуально обґрунтовано висвітлити 50+1% обсягу матеріалу. Контрольна робота виконується на практичному занятті та складається з тестових завдань і проблемних питань. Максимальний бал за контрольну роботу становить 10 балів.</p>																												
<p>Практичні заняття</p>	<p>Поточний контроль рівня знань студентів проводиться на кожному практичному занятті та включає перевірку навичок ідейно-естетичного аналізу художніх текстів, теорії літератури та літературно-критичного дискурсу (усно/письмово, з використанням навчальної форми презентацій, рефератів; інтермедіальних підходів до аналізу художнього тексту).</p> <p>Поточне оцінювання усіх видів навчальної діяльності студента здійснюється в 5-бальній шкалі відповідно до загально-університетської системи оцінювання.</p> <p>Максимальна кількість балів за практичні заняття становить 30 балів.</p>																												

Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Виконання усіх запланованих завдань і форм роботи, отримання з кожного позитивної оцінки.</p> <p>Враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані під час аудиторних занять, при виконанні індивідуальних письмових завдань, тестувань, а також бали за підсумкову контрольну роботу.</p>
Підсумковий контроль	<p>Форма контролю – іспит. Форма здачі – письмова або усна. Білет складається з 3 завдань (теоретичне питання – 20 балів, аналіз тексту – 20 балів, тестове завдання – 10 балів). Максимальна кількість балів – 50 балів.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 1, користується правом перескладання іспиту за відомістю №2.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS або відраховується з навчального закладу.</p>

7. Політика навчальної дисципліни

<p><u>Письмові роботи:</u></p> <p>Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування.</p> <p><u>Академічна доброчесність:</u></p> <p>Загальні морально-етичні принципи та правила поведінки осіб, що навчаються та працюють в університеті, визначаються Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Внутрішнє забезпечення якості освітньої діяльності та якості освітнього процесу визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника: https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобіганняакадемічному-плагіату.pdf</p> <p><u>Відвідування занять:</u></p> <p>Відвідування занять урегульовано «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozhenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf.</p> <p>У разі пропуску занять здобувачі освіти мають право відпрацювати їх індивідуально в письмовій чи усній формі, щоб виконати всі завдання вхідного, поточного, підсумкового контролю.</p> <p>Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного (практичного) матеріалу самостійно з обов'язковим складанням тем і підсумкового тестування на платформі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua, погоджених звикладачем на початку семестру. Умови навчання індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/polozhennia-pro-induvid.-grafik.pdf</p> <p><u>Неформальна освіта:</u></p>

Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника». (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>). Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, Udemy, EdEra та ін.

8. Рекомендована література

Основна:

1. Грабович Г. До історії української літератури: Дослідження, есеї, полеміка. К., 2003. 632 с.
2. Історія української літератури та літературно-критичної думки першої половини XIX століття: Підручник / За ред. О.А.Галича. К., 2006. – 392 с.
3. Історія української літератури XIX ст.: У 3-х кн. Кн. 1: Навч. посібник / За ред. М.Т.Яценка. К.: Либідь, 1995. 368 с.
4. Історія української літератури (Перші 10-річчя XIX століття): Підручник / П.П.Хропко, О.Д.Гнідан, П.І.Орлик. та ін. К., 1992. 512 с.
5. Мафтин Н., Вівчарик Н. Історія української літератури 20-х-40-х років XIX ст. Івано-Франківськ. 2020. 115 с.
6. Горболіс Л. Міжмистецькі контакти літературного тексту. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. 312 с.
7. Вільна Я. Григорій Квітка-Основ'яненко «Не формула на двох ногах» // Українська мова і література. 2005. №2-3. С.7-8.
8. Борзенко О. Сентиментальна провінція. Харків, 2006. 322с.
9. Івашків В.М. Українська романтична драма 30-80-х років XIX ст.– К., 1990
10. Нахлік Є. Українська романтична проза 20-60-х років XIX ст.–К., 1988.
11. Нахлік Є.К. Перелицьований світ Івана Котляревського: текст – інтертекст – контекст. Львів, 2015.
12. Неборак В. Перечитана «Енеїда». Львів, 2001.
13. Іван Котляревський. «Енеїда». Львів, 2015 (ювілейне видання).

Додаткова література

14. Сивокінь Г. І.Котляревський на тлі сучасної йому європейської літературної думки // Дивослово.–2003.–№12.– С.2-3.
15. Трофименко В. Творчість Г.Ф. Квітки-Основ'яненка і західноєвропейська просвітительська естетика. – Суми, 2000.
16. Ятищук О. Григорій Квітка-Основ'яненко в духовній історії України.– Тернопіль, 2003.
17. Яценко М. Питання реалізму і позитивний герой в українській літературно-естетичній думці першої половини XIX ст.. К., 1979.
18. Борзенко О. Контексти київського романтизму: «український німець» Микола Гулак. Слово і час. 2022. №3. С. 16-27.

19. Ярослав Мишанич. Українська історіографічна проза XVIII – першої половини XIX ст. в оцінці Михайла Максимовича. Слово і час. 2019. № 10. С. 52-58.
20. Валентина Нарівська “Енеїда” Анатолія Базилевича: живописна міфологізація поеми Івана Котляревського. Слово і час. 2019. № 3. С. 92-103.
21. Артур Малиновський. Г. Квітка-Основ'яненко a la E. Сведенборг. Слово і час. № 5. С.3-19
22. Токмань Г. Л. Методика викладання української літератури в старшій школі: екзистенціально-діалогічна концепція : монографія / Ганна Леонідівна Токмань. К. : 2002. 320 с.

Інформаційні ресурси:

<https://lib.if.ua>
<http://lib.pnu.edu.ua>
<https://diasporiana.org.ua>
<https://web.archive.org>
<https://chtyvo.org.ua>
<http://litmisto.org.ua>
<http://www.utoronto.ca>
<http://www.ukrlib.com.ua>
<https://litcentr.in.ua>

Викладач _____ професор Мафтин Н.В.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет філології
Кафедра української літератури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«Історія української
літератури 40-х – 60-х років
XIX ст.»**

Рівень вищої освіти – перший

(бакалаврський)

Освітня програма Середня освіта (українська мова і література)

Спеціалізація 014.01 Українська мова і література

Спеціальність 014 Середня освіта

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
української літератури
Протокол №1 від “26” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Історія української літератури
Викладач (і)	Мафтин Наталія Василівна
Контактний телефон	(050)9274390
Е-mail викладача	Natalimaftyn@gmail.com
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться в день проведення занять, а також щопонеділка з 13.50. Можливі консультації через онлайн ресурси за попередньою домовленістю.

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Історія української літератури 40-60-х років XIX ст.» вивчається на другому курсі (у четвертому семестрі) й присвячена вивченню літературного процесу, що відбувався в Україні у вказаний період, основних стильових напрямків цього періоду, творчості письменників, що сформували літературну спадщину періоду. Дана дисципліна є важливою в програмі навчання майбутніх педагогів, адже покликана дати їм знання про специфіку становлення нової української літератури.

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, порівняльно-зіставний, репродуктивний, інтерактивні комп'ютерні технології (комп'ютерне тестування), самостійна робота.

Методи контролю: фронтальне опитування, індивідуальне опитування, тестування, письмова робота, іспит.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Дисципліна має на меті систематизувати й поглибити знання про історію української літератури кінця XVIII — початку XIX століття: особливості літературного процесу загалом і творчість його представників зокрема. Курс зорієнтований також на розкриття своєрідності суспільно-політичного і духовного життя в Україні в цей час, покликаний дати знання про творчі методи раннього етапу нової української літератури. Важливим завданням є висвітлення літературної діяльності, літературної спадщини талановитих особистостей, ідейно-художній аналіз їхніх творів, з'ясування оригінальності й новаторства, місця в художньому процесі доби, в контексті національної і світової літератури. Аналізується творчість письменників вказаного періоду, передбачено вивчення напам'ять художніх творів. Особливий акцент - на творчості Т. Шевченка, його ролі в утвердженні й розвитку стильових течій романтизму й реалізму, індивідуально-авторського стилю. Також завданням курсу є поглиблення знань з теорії літератури, розвиток практичних умінь аналізувати твір, удосконалення комунікативних здібностей, забезпечення фахової підготовки майбутніх педагогів.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах I-III рівнів акредитації.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу, вироблення власної дослідницької стратегії й реалізації її у професійній діяльності.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області й професійної діяльності вчителя.

ЗК 4. Здатність бути креативним, застосовувати теоретичні знання в практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність вільно і грамотно, усно та письмово спілкуватися державною мовою, утверджувати національні гуманістичні ідеали, мовне й культурне багатство України.

ЗК 7. Здатність навчатися й оволодівати новими знаннями.

ЗК 12. Здатність виконувати власне дослідження на належному рівні.

ЗК 14. Здатність використовувати мовно-літературні знання в освітній діяльності.

Фахові компетентності:

ФК 1. Здатність активно застосовувати професійно профільні знання, уміння й навички з мовознавчих, літературознавчих, психолого-педагогічних дисциплін із використанням передових освітніх технологій у загальноосвітніх навчальних закладах різних типів.

ФК 9. Здатність розглядати літературні тексти, явища і факти в контексті у світової культури, виявляти специфіку літературних напрямів, течій, шкіл; уміти аналізувати індивідуально-авторський стиль окремих письменників.

ФК 10. Здатність зберігати і примножувати мистецько-культурні цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної сфери.

ФК 11. Здатність здійснювати власне дослідження в освітній діяльності, узагальнювати й оприлюднювати результати розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах тощо).

ФК 14. Здатність реалізовувати управлінські функції (аналіз, прогнозування, організація, контроль, самоконтроль у процесі організаційно-методичної, навчально-методичної, науково-дослідної, виховної та інших видів діяльності).

ФК 18. Здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Використовувати гуманістичний потенціал рідної й світової літератур для формування духовного світу молодшого покоління громадян України.

ПРН 4. Знати специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, літературні напрями, течії, жанри, стилі, художні твори української та зарубіжної класики й сучасності.

ПРН 5. Володіти навичками розрізняти літературно-культурні епохи, напрями, течії, жанри, стилі за їхніми сутнісними характеристиками.

ПРН 9. Володіти різними видами аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРН 12. Володіти методами літературознавчих та мовознавчих досліджень, компаративного аналізу, інтерпретації художнього тексту.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин 90
лекції	16
семінарські заняття/практичні/ лабораторні	36
самостійна робота	38
Ознаки навчальної дисципліни	

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
1	014 Середня освіта	2	нормативний

Тематика навчальної дисципліни

1.Вступ. Специфіка літературного процесу 40-60-х рр. XIX ст. Тема	Кількість годин		
	лекції	практ. заняття	сам. роб.
2-3. Тарас Шевченко і становлення української національної культури. Огляд літературознавчих праць та чільних проблем шевченкознавства.	2	4	2
4-5. Витоки образного світу Шевченка Тарас Шевченко – цільна творча особистість. Біографо-психологічні витоки творчості (інтимна лірика). Фольклорна основа Шевченкової спадщини. Книжково-літературні джерела в "Кобзарі". Живописні та музичні витоки поезики Т.Шевченка.	2	6	6
6-7.Мотивація Шевченкової образності Суб'єктна організація художнього твору: ліричний власне автор, ліричний персонаж, ліричний розповідач, ліричний герой. Естетика поета. Інтонаційний образ поета. Народнопісенне коріння поезики Шевченка. Провідні мотиви й образи Шевченкової лірики. Поетика візуальності Тараса Шевченка.	2	6	6
8.Релігійні основи поетичного світобачення Т.Шевченка	2	4	6
9.Прозова спадщина Т. Шевченка. «Щоденник». Малярська спадщина	2	4	2
10.Наступники Т. Шевченка в поезії 40-х-60-х рр. XIX ст.: Л. Глібов, С. Руданський, П. Куліш, Ю. Федькович Загальні тенденції розвитку поезії у 60-х рр.	2	4	4
11.Проза П. Куліша та Марка Вовчка. Видавнича, культурницько-просвітня діяльність. Суперечливість світогляду П. Куліша. Прозова спадщина письменника. П. Куліш як символ українського інтелігента. Видавнича, культурно-просвітницька діяльність. Творча еволюція П. Куліша-прозаїка. Роман "Чорна Рада".	2	4	4
12.Розвиток прози в українській літературі 40-х –60-х рр. XIX ст. Творчість А. Свидницького, Ю. Федьковича, О. Стороженка. Етнографічно-побутова школа як ідейно-стильова течія в українській прозі.	2	4	4

ЗАГ.:	16	36	38

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Оцінювання успішності студентів здійснюється за національною шкалою («5», «4», «3», «2») та шкалою ЄКТС.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th> <th rowspan="2">Оцінка ЄКТС</th> <th colspan="2">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <th>для екзамену, курсового проекту (роботи), практики</th> <th>для заліку</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90 – 100</td> <td>A</td> <td>відмінно</td> <td rowspan="4" style="text-align: center;">зараховано</td> </tr> <tr> <td>80 – 89</td> <td>B</td> <td rowspan="2" style="text-align: center;">добре</td> </tr> <tr> <td>70 – 79</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>60 – 69</td> <td>D</td> </tr> <tr> <td>50 – 59</td> <td>E</td> <td>задовільно</td> <td rowspan="2" style="text-align: center;">не зараховано з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>26 – 49</td> <td>FX</td> <td>незадовільно з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>0-25</td> <td>F</td> <td>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> <td>не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> </tr> </tbody> </table> <p>Максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів, з яких: практичні заняття – 30 балів (розраховується як середнє арифметичне усіх отриманих на практичних заняттях оцінок), підсумкова контрольна робота – 10 балів, самостійна робота – 10 балів; екзамен – 50 балів.</p> <p>До іспиту студент допускається за умови виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають оцінюванню.</p> <p>Мінімальна кількість балів для зарахування курсу – 50.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 1, має право скласти залік за відомістю № 2.</p>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку	90 – 100	A	відмінно	зараховано	80 – 89	B	добре	70 – 79	C	60 – 69	D	50 – 59	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС			Оцінка за національною шкалою																									
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку																										
90 – 100	A	відмінно	зараховано																										
80 – 89	B	добре																											
70 – 79	C																												
60 – 69	D																												
50 – 59	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання																										
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання																											
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни																										
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>Підсумкова контрольна робота є складовою частиною семестрового рейтингу і має концептуально обґрунтовано висвітлити 50+1% обсягу матеріалу. Контрольна робота виконується на практичному занятті та складається з тестових завдань і проблемних питань. Максимальний бал за контрольну роботу становить 10 балів.</p>																												
<p>Практичні заняття</p>	<p>Поточний контроль рівня знань студентів проводиться на кожному практичному занятті та включає перевірку навичок ідейно-естетичного аналізу художніх текстів, теорії літератури та літературно-критичного дискурсу (усно/письмово, з використанням навчальної форми презентацій, рефератів; інтермедіальних підходів до аналізу художнього тексту).</p> <p>Поточне оцінювання усіх видів навчальної діяльності студента здійснюється в 5-бальній шкалі відповідно до загально-університетської системи оцінювання.</p> <p>Максимальна кількість балів за практичні заняття становить 30 балів.</p>																												

Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Виконання усіх запланованих завдань і форм роботи, отримання з кожного позитивної оцінки.</p> <p>Враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані під час аудиторних занять, при виконанні індивідуальних письмових завдань, тестувань, а також бали за підсумкову контрольну роботу.</p>
Підсумковий контроль	<p>Форма контролю – іспит. Форма здачі – письмова або усна. Білет складається з 3 завдань (теоретичне питання – 20 балів, аналіз тексту – 20 балів, тестове завдання – 10 балів). Максимальна кількість балів – 50 балів.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 1, користується правом перескладання іспиту за відомістю №2.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS або відраховується з навчального закладу.</p>

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування.

Академічна доброчесність:

Загальні морально-етичні принципи та правила поведінки осіб, що навчаються та працюють в університеті, визначаються Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Внутрішнє забезпечення якості освітньої діяльності та якості освітнього процесу визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника:

<https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобіганняакадемічному-плагіату.pdf>

Відвідування занять:

Відвідування занять урегульовано «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozhenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf.

У разі пропуску занять здобувачі освіти мають право відпрацювати їх індивідуально в письмовій чи усній формі, щоб виконати всі завдання вхідного, поточного, підсумкового контролю.

Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного (практичного) матеріалу самостійно з обов'язковим складанням тем і підсумкового тестування на платформі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua, погоджених з викладачем на початку семестру. Умови навчання індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/polozhennia-pro-induvid.-grafik.pdf>

Неформальна освіта:

Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника». (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>). Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, Udemy, EdEra та ін.

8. Рекомендована література

Основна:

1. Грабович Г. До історії української літератури: Дослідження, есеї, полеміка. К., 2003. 632 с.
2. Історія української літератури та літературно-критичної думки першої половини XIX століття: Підручник / За ред. О.А.Галича. К., 2006. – 392 с.
3. Історія української літератури XIX ст.: У 3-х кн. Кн. 2: Навч. посібник / За ред. М.Т.Яценка. К.: Либідь, 1995. 368 с.
4. Історія української літератури (Перші 10-річчя XIX століття): Підручник / П.П.Хропко, О.Д.Гнідан, П.І.Орлик. та ін. К., 1992. 512 с.
5. Горболіс Л. Міжмистецькі контакти літературного тексту. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2021. 312 с.
6. Генералюк Л. Універсалізм Шевченка: взаємодія літератури і мистецтва. К., 2005.
7. Дзюба І. Тарас Шевченко. Життя і творчість. К., 2008.
8. Клочек Г. Поетика візуальності Тараса Шевченка. Монографія. К., Академвидав, 2013.
9. Мафтин Н., Вівчарик Н. Історія української літератури 40-60-х рр. XIX ст. Методичні рекомендації до курсу. Івано-Франківськ, 2020. 115 с.
10. Росовецький С. Біблійні мотиви у творчості Шевченка / Теми і мотиви поезії Т. Шевченка. К., 2008.

Додаткова література

11. Смілянська В., Чамата Н. Структура і смисл: спроба наукової інтерпретації поетичних текстів Тараса Шевченка. К., 2000.
12. Григорій Клочек. [Шевченкові візії ідеального суспільства \(на матеріалі триптиха «Молитва»\)](#). *Слово і час*. № 2. 2022. С.15-29.
13. Приліпко І. [Однойменні Шевченкові вірші «Думи мої, думи мої...»: історія тексту та особливості поетики](#). *Слово і час*. № 2. 2022. С. 30-41.
14. Харчук Р. [Літературна функція «Молитви Єремії Пророка»: творча заготовка чи епіграф до рукописної збірки Тараса Шевченка «Три літа»?](#) *Слово і час*. № 3. 2022. С.3-15.
15. Боронь О. [Сучасні версії Шевченкового псевдобатьківства](#). *Слово і час*. №3. 2022. С.88-99.
16. Поліщук В. [Федося Кошиць і перше сватання Тараса Шевченка \(за творами літературної шевченкіани\)](#). *Слово і час*. №2. 2023. С. 3 -17.
17. Боронь О. [Дубіальні тексти в академічному виданні творів Тараса Шевченка: проблема авторства](#). *Слово і час*. № 6. 2023. С. 35-49.
18. Сулима М. Роман Пантелеймона Куліша «Чорна рада» в контексті

«постмодерних політтехнологічних практик». [Слово і час. 2019. №12. С. 44-49.](#)

19. Івашків В. [Пантелеймон Куліш – “перший справді національний письменник український”](#). [Слово і час. 2019. №12. С. 4-13.](#)
20. Федорук О. [Цензурна історія “Чорної Ради” П. Куліша. Вступ до проблеми](#). [Слово і час. 2019. №12. С. 30-45.](#)
21. Лановик М., Лановик З. [“Східні поеми” П. Куліша на перехресті азіатського містицизму і європейського романтизму](#). [Слово і час. 2019. №12. С. 56-57.](#)
22. Харчук Р. Сприйняття Шевченка в малоросійському середовищі XIX ст. [Слово і час. 2020. №5. С. 61-74.](#)
Харчук Р. [Значення Шевченка для формування свідомості українських інтелігентів- постшістдесятників у Російській імперії XIX ст.](#) [Слово і час. 2021. №2. С. 20-34.](#)
23. Ковалець Л. Юрій Федькович. Історія розвитку творчої індивідуальності письменника. – К. Монограф, 2011.
24. Чопик Р. Вовчок. [Слово і час. -№8. 2007. – С.3-14.](#)
25. Три долі. Марко Вовчок в українській, російській та французькій літературах / упор. Агеєва В. К., 2002.
26. Токмань Г. Л. Методика викладання української літератури в старшій школі: екзистенціально-діалогічна концепція : монографія / Ганна Леонідівна Токмань. К. 2002. 320 с.

Інформаційні ресурси:

Портал www.kobzar.info www.kobzar.info

Енциклопедія життя і творчості Тараса Шевченка www.t-shevchenko.name

Шевченківська енциклопедія www.shevchcycl.kiev.ua

Національний музей Тараса Шевченка www.shevchenkomuseum.com.ua

Історико-культурний заповідник «Батьківщина Тараса Шевченка»

www.batjkivshhyna-tarasa.com.ua

The Taras Shevchenko Museum of Canada

<http://www.infoukes.com/shevchenkomuseum/>

Вебсайт музею Тараса Шевченка в Торонто (Канада).

Shevchenko's self portraits

<http://www.chass.utoronto.ca/~tarn/courses/429-sp.html>

<http://poetyka.uazone.net/kobzar/>

Web-версія "Кобзаря" Тараса Григоровича Шевченка в Бібліотеці Української

Поезії.

Національний музей Тараса Шевченка

<http://www.park.kiev.ua/u%27people/artists/shevchenko/>

Сайт Національного музею Тараса Шевченка у Києві.

Шевченківська енциклопедія

<http://www.shevchcycl.kiev.ua/>

Викладач _____професор Мафтин Н.В.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет філології
Кафедра української літератури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Середня освіта (українська мова і література)

Спеціалізація 014.01 Українська мова і література

Спеціальність 014 Середня освіта

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
української літератури
Протокол №1 від “26” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

3. Загальна інформація

Назва дисципліни	Історія української літератури
Викладач (і)	Процюк Любов Богданівна
Контактний телефон	(0342)59-60-74
Е-mail викладача	liubovbohdprotsiuk@ukr.net
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Обговорення проблем історії української літератури, інтерпретація та аналіз художніх творів (5 год.). Очні консультації: 30 год. Понеділок - 13.30-14.30. Кафедра української літератури, 303 ауд. Онлайн-консультації.

4. Анотація до навчальної дисципліни

Дисципліна «Історія української літератури» вивчається студентами третього курсу навчання у першому та другому семестрах (5 -6) і є невід'ємною частиною фахової освіти студентів факультету філології, яка забезпечує усвідомлення ними процесуальності та стадіальності розвитку національного письменства. Успішне засвоєння лекційно-семінарського курсу забезпечує ґрунтовну літературознавчу підготовку студентів-філологів, майбутніх фахівців у галузі освіти, вчителів української мови та літератури, сприяючи при цьому вихованню національної гідності та самосвідомості.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Лекційно-семінарський курс «Історія української літератури кінця XIX – початку XX століття» має на меті ознайомлення студентів з провідними тенденціями літературного процесу II пол. XIX – початку XX століття, на яку припадає утвердження класичного реалізму й модернізму. Під час опанування згаданого курсу студенти ознайомлюються із життєвим і творчим шляхом письменників-класиків, які творили в добу реалізму й модернізму, знайомляться з текстами художніх творів у їх сучасному прочитанні, з'ясовують своєрідність художнього світу кожного з авторів та особливості їх індивідуального стилю.

Основними **цілями** вивчення дисципліни є досягнення студентами ґрунтовних знань текстів художніх творів, передбачених програмою, розуміння ними провідних тенденцій розвитку літературного процесу II пол. XIX – початку XX віку та вияву їх у творчій практиці письменників-класиків; здобуття повноцінної філологічної освіти та досягнення належного рівня фахової підготовки майбутніх спеціалістів.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах I-III рівнів акредитації.

Загальні компетентності:

ЗК 4. Здатність бути креативним, застосовувати теоретичні знання в практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність вільно і грамотно, усно та письмово спілкуватися державною мовою, утверджувати національні гуманістичні ідеали, мовне й культурне багатство України.

ЗК 7. . Здатність навчатися й оволодівати новими

ЗК 12. Здатність виконувати власне дослідження на належному рівні.

ЗК 14. Здатність використовувати мовно-літературні знання в світній діяльності. навчання

Фахові компетентності:

ФК1. Здатність активно застосовувати професійно-профільні, уміння й навички з мовознавчих, літературознавчих, психолого-педагогічних дисциплін із використанням передових освітніх технологій у загальноосвітніх навчальних закладах різних типів.

ФК 9. Здатність розглядати літературні тексти, явища і факти в контексті у світової культури, виявляти специфіку літературних напрямів, течій, шкіл; уміти аналізувати індивідуально- авторський стиль окремих письменників.

ФК10.Здатність зберігати і примножувати мистецько-культурні цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної сфери. .

ФК 11. Здатність здійснювати власне дослідження в освітній діяльності, узагальнювати й оприлюднювати результати розроблення актуальної проблеми у фахових виданнях, виступах тощо

ФК. 18.. Здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності.

Програмні результати навчання:

ПРН. 3. Використовувати гуманістичний рідної й світової літератур для формування духовного світу молодого покоління громадян України.

ПРН 4. Знати специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, літературні напрями, течії, жанри, стилі, художні твори української та зарубіжної класики й сучасності.

ПРН 5. Володіти навичками розрізняти літературно, напрями, течії, жанри, стилі за їхніми сутнісними характеристиками.

ПРН 9. Володіти різними видами аналізу художнього твору, визначати його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, з'язок твору із фольклором, міфологією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРН 12. Володіти методами літературознавчих та мовознавчих досліджень, компаративного аналізу, інтерпретації художнього тексту.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
Лекції		12	
семінарські заняття/практичні/ лабораторні		18	
самостійна робота		60	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
1	014 Середня освіта	1	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	практ. заняття	сам. роб.
Тема 1. Українська проза II пол. XIX ст.: утвердження класичного реалізму. Специфіка вивчення реалізму як художнього напрямку в школі	2		4
Тема 2. Іван Нечуй-Левицький: життя письменника та риси його творчості. Роман «Хмари» та повість «Кайдашева сім'я». Вивчення творчості письменника у шкільній програмі.	2		4
Тема 3. Панас Мирний: Біографія та творчість. Романи «Хіба ревуть воли, як яса повні?», «Повія». Творчість Панаса Мирного на уроках української літератури.	2	2	6
Тема 4 Борис Грінченко: «більше працював, ніж жив». Проза та драматургія автора. Мала проза Бориса Грінченка в школі.		2	6
Тема 5. Тенденції розвитку української драматургії 70-90-х років XIX ст. Театр корифеїв.	2	2	4
Тема 6. Іван Карпенко-Карий. Драматургія автора. П'єси «Хазяїн», «Мартин Боруля», «Суєта», «Сава Чалий». Творчість Івана Карпенка-Карого на уроках української літератури.	2		6
Тема 7. Творчість Михайла Старицького. Драматургія та поезія автора. Михайло Старицький у шкільній програмі.		2	4
Тема 8. Олена Пчілка: біографія, творчість, чин. Творчість авторки у шкільній програмі.		2	4
Тема 9. Українська поезія доби реалізму. Творчість Павла Грабовського, Олександра Кониського, Якова Жарка, Івана Манжури.		2	4

Тема 10. Іван Франко. Біографія та риси творчості письменника. Специфіка вивчення біографії Івана Франка у школі.	2	2	4
Тема 11. Поетична творчість Івана Франка. Збірки «З вершин і низин», «Зів'яле листя», «Мій Ізмарagd», поеми «Мойсей», «Іван Вишенський». Поетична творчість Івана Франка на уроках української літератури.		2	8
Тема 12. Проза та драматургія Івана Франка. Повісті «Перехресні стежки», «Захар Беркут». Рецепція творчості письменника.	2	2	6
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання успішності студентів здійснюється за національною шкалою («5», «4», «3», «2») та шкалою ЄКТС.		
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
	90 – 100	A	відмінно
	80 – 89	B	добре
	70 – 79	C	
	60 – 69	D	
	50 – 59	E	задовільно
	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
			для заліку
			зараховано
			не зараховано з можливістю повторного складання
			не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
	Максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів, з яких: практичні заняття – 30 балів (розраховується як середнє арифметичне усіх отриманих на практичних заняттях оцінок), підсумкова контрольна робота – 10 балів, самостійна робота – 10 балів,; залікова робота – 50 балів.		
	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають оцінюванню.		
	Мінімальна кількість балів для зарахування курсу – 50.		
	Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 1, має право скласти залік за відомістю № 2.		
Вимоги до письмових робіт	Підсумкова контрольна робота є складовою частиною семестрового рейтингу і має концептуально обґрунтовано висвітлити 50+1% обсягу матеріалу. Контрольна робота виконується на практичному занятті та складається з тестових завдань і проблемних питань. Максимальний бал за контрольну		

	роботу становить 10 балів.
Практичні заняття	<p>Поточний контроль рівня знань студентів проводиться на кожному практичному занятті та включає перевірку навичок ідейно-естетичного аналізу художніх текстів, теорії літератури та літературно-критичного дискурсу (усно/письмово, з використанням навчальної форми презентацій, рефератів; інтермедіальних підходів до аналізу художнього тексту, герменевтики, рецептивної естетики, екокритики, міфопоетики, феміністичної критики тощо).</p> <p>Поточне оцінювання усіх видів навчальної діяльності студента здійснюється в 5-бальній шкалі відповідно до загально-університетської системи оцінювання.</p> <p>Максимальна кількість балів за практичні заняття становить 30 балів.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Виконання усіх запланованих завдань і форм роботи, отримання з кожного позитивної оцінки.</p> <p>Враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані під час аудиторних занять, при виконанні індивідуальних письмових завдань, тестувань, а також бали за підсумкову контрольну роботу.</p>
Підсумковий контроль	<p>Форма контролю – екзамен. Форма здачі – письмова. Залікова робота складається з 3 завдань (тестові завдання – 15 балів, аналіз тексту – 15 балів, 2 проблемні завдання – по 10 балів). Максимальна кількість балів за залікову роботу – 50 балів.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 1, користується правом перескладання іспиту за відомістю №2.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS або відраховується з навчального закладу.</p>

7. Політика навчальної дисципліни

<p><u>Письмові роботи:</u></p> <p>Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування.</p> <p><u>Академічна доброчесність:</u></p> <p>Загальні морально-етичні принципи та правила поведінки осіб, що навчаються та працюють в університеті, визначаються Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Внутрішнє забезпечення якості освітньої діяльності та якості освітнього процесу визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника: https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобіганняакадемічному-плагіату.pdf</p> <p><u>Відвідування занять:</u></p>

Відвідування занять урегульовано «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf.

У разі пропуску занять здобувачі освіти мають право відпрацювати їх індивідуально в письмовій чи усній формі, щоб виконати всі завдання вхідного, поточного, підсумкового контролю.

Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного (практичного) матеріалу самостійно з обов'язковим складанням тем і підсумкового тестування на платформі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua, погоджених з викладачем на початку семестру. Умови навчання індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/polozhennia-pro-induvid.-grafik.pdf>

Неформальна освіта:

Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника». (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>).

Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, Udemy, EdEra та ін.

8. Рекомендована література

Основна:

1. Історія української літератури. ХІХ ст. (70-90-ті роки): у 2 кн.: Підручник / о.Д. Гнідан, л.С. Дем'янівська та ін. / Заг. Ред. С.С. Гнідан. – к.: Вища школа, 2003. – Кн. 1. – 575 с.
2. Історія української літератури. ХІХ століття: у 2 кн. Кн. 1: Підручник / За ред. Акад. М.Г. Жулинського. – к.: Либідь, 2005. – 656 с.
3. 3. Мороз З. Західноукраїнська історична драма другої половини ХІХ ст. (нариси з історії становлення і розвитку) // Мороз З. Від шкільної драми до комедії: Дослідження. П'єси. – К.: ПЦ "Фоліант", 2004.– С. 61-168
4. .
 1. 4.. Історія української літератури. ХІХ століття: Кн. 3 / За ред. М.Т. Яценка. – К.: Либідь, 1997. – 432 с.

Додаткова:

5. Малютіна Н. Явище жанрової інтерактивності у драматургії І. Карпенка-Карого // Слово і час. – 2008. – № 1. – С.53-61.
6. Сидоренко В. Робота з текстом комедії Івана Карпенка-Карого "Хазяїн" // Дивослово. –

1995. – 9. – С.38-40.

7. . Градовський А.В. "Стара моя думка на тім огні згоріла...": Комедії Мольєра "Міщанин-шляхтич" та Карпенка-Карого "Мартин Боруля". 9 кл. // Зарубіжна література в навчальних закладах. – 1998. – № 3. – С.13-16.
8. . Карасевич В. Образ Терентія Пузиря за комедією "Хазяїн" І.К. Карпенка-Карого // Українська література в загальноосвітній школі. – 2000. – № 4. – С. 33-36
8. Мандрика М. Перший літературний наставник видатного історика: До взаємин І. С. Нечуя-Левицького і М. С. Грушевського. — ЛУ, 1998, 26 листопада.
9. Міщук Р. С. Співець душі народної. — Київ, 1987.
10. Побірченко Н. Проблеми національного виховання в творчості І. Нечуя-Левицького. — Київ, 2000.
11. Погрібний А. Всевидяще око України — І. Нечуй-Левицький // Погрібний А. Класики. Не зовсім за підручником. — Київ, 2000.
12. Тарнавський М. Нечуваний Нечуй. Реалізм в українській літературі. — Київ: Laugus, 2016. — 400 с.
13. Усі письменники і народна творчість. — Київ, 2007—2008.
14. Герасимова Г. П. Нечуй-Левицький Іван Семенович // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. — К. : Наукова думка, 2010. — Т. 7 : Мл — О. — С. 382—383. — 728 с. : іл. — ISBN 978-966-00-1061-1.
15. Нечуй-Левицький Іван Семенович // Шевченківська енциклопедія: — Т.4:М—Па : у 6 т. / Гол. ред. М. Г. Жулинський.. — Київ : Ін-т літератури ім. Т. Г. Шевченка, 2013. — С. 547-549.
16. Панас Мирний у листах та спогадах сучасників: монографія / І. В. Григоренко. — Київ: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2013. — 203 с.
16. Казкотворчість Івана Франка: генетичні аспекти / Н. Тихолоз; відп. ред. Є. К. Нахлік. — Львів : 2005. — 315 с.
- Велет із Нагуевич: [ст., нариси про родину І. Франка, мемор. об'єкти, вірші, присвяч. письменнику] / Роман Пастух. — Дрогобич (Львів. обл.): Посвіт, 2016. — 239, XVI с. : іл., портр. — Присвяч. 160-річчю від дня народж. І. Франка. — Бібліогр.: с. 224—228. — Імен. покажч.: с. 231—237

2.

Інформаційні ресурси:

<https://lib.if.ua>

<http://lib.pnu.edu.ua>

<https://diasporiana.org.ua>

<https://web.archive.org>

<https://chtyvo.org.ua>

<http://litmisto.org.ua>
<http://www.utoronto.ca>
<http://www.ukrlib.com.ua>
<https://litcentr.in.ua>

Викладач _____ доц. Процюк Л. Б..

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет філології
Кафедра української літератури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Середня освіта (українська мова і література)

Спеціалізація 014.01 Українська мова і література

Спеціальність 014 Середня освіта

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
української літератури
Протокол №1 від “26” серпня 2024р.

м. Івано-Франківськ – 2024

5. Загальна інформація

Назва дисципліни	Історія української літератури
Викладач (і)	Процюк Любов Богданівна
Контактний телефон	(0342)59-60-74
Е-mail викладача	liubovbohdprotsiuk@ukr.net
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Обговорення проблем історії української літератури, інтерпретація та аналіз художніх творів (5 год.). Очні консультації: 30 год. Понеділок - 13.30-14.30. Кафедра української літератури, 303 ауд. Онлайн-консультації.

6. Анотація до навчальної дисципліни

Дисципліна «Історія української літератури» вивчається студентами третього курсу навчання у першому та другому семестрах (5 -6) і є невід'ємною частиною фахової освіти студентів факультету філології, яка забезпечує усвідомлення ними процесуальності та стадіальності розвитку національного письменства. Успішне засвоєння лекційно-семінарського курсу забезпечує ґрунтовну літературознавчу підготовку студентів-філологів, майбутніх фахівців у галузі освіти, вчителів української мови та літератури, сприяючи при цьому вихованню національної гідності та самосвідомості.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Лекційно-семінарський курс «Історія української літератури кінця XIX – початку XX століття» має на меті ознайомлення студентів з провідними тенденціями літературного процесу II пол. XIX – початку XX століття, на яку припадає утвердження класичного реалізму й модернізму. Під час опанування згаданого курсу студенти ознайомлюються із життєвим і творчим шляхом письменників-класиків, які творили в добу реалізму й модернізму, знайомляться з текстами художніх творів у їх сучасному прочитанні, з'ясовують своєрідність художнього світу кожного з авторів та особливості їх індивідуального стилю.

Основними **цілями** вивчення дисципліни є досягнення студентами ґрунтовних знань текстів художніх творів, передбачених програмою, розуміння ними провідних тенденцій розвитку літературного процесу II пол. XIX – початку XX віку та вияву їх у творчій практиці письменників-класиків; здобуття повноцінної філологічної освіти та досягнення належного рівня фахової підготовки майбутніх спеціалістів.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах I-III рівнів акредитації.

Загальні компетентності:

ЗК 4. Здатність бути креативним, застосовувати теоретичні знання в практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність вільно і грамотно, усно та письмово спілкуватися державною мовою, утверджувати національні гуманістичні ідеали, мовне й культурне багатство України.

ЗК 7. . Здатність навчатися й оволодівати новими

ЗК 12. Здатність виконувати власне дослідження на належному рівні.

ЗК 14. Здатність використовувати мовно-літературні знання в світній діяльності. навчання

Фахові компетентності:

ФК1. Здатність активно застосовувати професійно-профільні, уміння й навички з мовознавчих, літературознавчих, психолого-педагогічних дисциплін із використанням передових освітніх технологій у загальноосвітніх навчальних закладах різних типів.

ФК 9. Здатність розглядати літературні тексти, явища і факти в контексті у світової культури, виявляти специфіку літературних напрямів, течій, шкіл; уміти аналізувати індивідуально- авторський стиль окремих письменників.

ФК10.Здатність зберігати і примножувати мистецько-культурні цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної сфери. .

ФК 11. Здатність здійснювати власне дослідження в освітній діяльності, узагальнювати й оприлюднювати результати розроблення актуальної проблеми у фахових виданнях, виступах тощо

ФК. 18.. Здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності.

Програмні результати навчання:

ПРН. 3. Використовувати гуманістичний рідної й світової літератур для формування духовного світу молодого покоління громадян України.

ПРН 4. Знати специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, літературні напрями, течії, жанри, стилі, художні твори української та зарубіжної класики й сучасності.

ПРН 5. Володіти навичками розрізняти літературно, напрями, течії, жанри, стилі за їхніми сутнісними характеристиками.

ПРН 9. Володіти різними видами аналізу художнього твору, визначати його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, з'язок твору із фольклором, міфологією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРН 12. Володіти методами літературознавчих та мовознавчих досліджень, компаративного аналізу, інтерпретації художнього тексту.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
Лекції		12	
семінарські заняття/практичні/ лабораторні		18	
самостійна робота		60	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
1	014 Середня освіта	1	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	практ. заняття	сам. роб.
Тема 1. Літературний процес кінця XIX – початку XX століття. Особливості літературного процесу на зламі віків. Модернізм як напрям. Вивчення модернізму в школі.	2		4
Тема 2. Леся Українка: біографія і творчість. Поезія та драматургія письменниці. Неоромантизм. Вивчення творчості Лесі Українки на уроках української літератури.	2		4
Тема 3. Неоромантизм і творчість Ольги Кобилянської. Повісті "Людина", "Царівна", «Земля». Мала проза Ольги Кобилянської у шкільній програмі	2	2	6
Тема 4 Тенденції розвитку української драматургії 70-90-х років XIX ст. Українська «нова» драма		2	6
Тема 5. Символізм. Творчість поетів «Молодої Музи». Поезія Василя Пачовського, Петра Карманського, Богдана Лепкого та ін. Проза Михайла Яцківа.	2	2	4
Тема 6. Творчість Олександра Олеся. Поезія та драматургія автора. Творчість Олександра Олеся на уроках української літератур	2		6
Тема 7. Микола Вороний: життя і творчість. Поетичні збірки автора Ліричний вірш «Блакитна панна» на уроці української літератури.		2	4

Тема 8. Імпресіонізм в українській літературі. Творчість Михайла Коцюбинського. Новелістика автора та повість «Тіні забутих предків». Михайло Коцюбинський в школі..		2	4
Тема 9. Експресіонізм і творчість Василя Стефаника. Новели та поезія в прозі письменника. Творчість Василя Стефаника на уроках української літератури.		2	4
Тема 10. Західноукраїнська проза перетину століть. Творчість Марка Черемшини, Леся Мартовича, Богдана Лепкого.	2	2	4
Тема 11. Гнат Хоткевич: доля і творчість. Повість «Камінна душа».		2	8
Тема 12. Володимир Винниченко: біографія та творчість. Драматургія та мала проза письменника. Володимир Винниченко у школі	2	2	6
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання успішності студентів здійснюється за національною шкалою («5», «4», «3», «2») та шкалою ЄКТС.			
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
	90 – 100	A	для екзамєну, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
	80 – 89	B	відмінно	зараховано
	70 – 79	C	добре	
	60 – 69	D	задовільно	
	50 – 59	E		
	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
	Максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів, з яких: практичні заняття – 30 балів (розраховується як середнє арифметичне усіх отриманих на практичних заняттях оцінок), підсумкова контрольна робота – 10 балів, самостійна робота – 10 балів,; залікова робота – 50 балів.			
	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають оцінюванню.			
	Мінімальна кількість балів для зарахування курсу – 50.			
	Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 1, має право скласти залік за відомістю № 2.			
Вимоги до письмових робіт	Підсумкова контрольна робота є складовою частиною семестрового рейтингу і має концептуально обґрунтовано висвітлити 50+1% обсягу матеріалу. Контрольна робота			

	виконується на практичному занятті та складається з тестових завдань і проблемних питань. Максимальний бал за контрольну роботу становить 10 балів.
Практичні заняття	<p>Поточний контроль рівня знань студентів проводиться на кожному практичному занятті та включає перевірку навичок ідейно-естетичного аналізу художніх текстів, теорії літератури та літературно-критичного дискурсу (усно/письмово, з використанням навчальної форми презентацій, рефератів; інтермедіальних підходів до аналізу художнього тексту, герменевтики, рецептивної естетики, екокритики, міфопоетики, феміністичної критики тощо).</p> <p>Поточне оцінювання усіх видів навчальної діяльності студента здійснюється в 5-бальній шкалі відповідно до загально-університетської системи оцінювання.</p> <p>Максимальна кількість балів за практичні заняття становить 30 балів.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Виконання усіх запланованих завдань і форм роботи, отримання з кожного позитивної оцінки.</p> <p>Враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані під час аудиторних занять, при виконанні індивідуальних письмових завдань, тестувань, а також бали за підсумкову контрольну роботу.</p>
Підсумковий контроль	<p>Форма контролю – екзамен. Форма здачі – письмова. Залікова робота складається з 3 завдань (тестові завдання – 15 балів, аналіз тексту – 15 балів, 2 проблемні завдання – по 10 балів). Максимальна кількість балів за залікову роботу – 50 балів.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 1, користується правом перескладання іспиту за відомістю №2.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS або відраховується з навчального закладу.</p>

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Списування та плагіат, а також користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час виконання письмового завдання чи тестування є недопустимими та призводять до незарахування результатів чи нескладання тестування.

Академічна доброчесність:

Загальні морально-етичні принципи та правила поведінки осіб, що навчаються та працюють в університеті, визначаються Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Внутрішнє забезпечення якості освітньої діяльності та якості освітнього процесу визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника:

<https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2022/10/Нова-редакція-Положення-про-запобіганняакадемічному-плагіату.pdf>

Відвідування занять:

Відвідування занять урегульовано «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника»: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/08/polozgenia-pro-osp_7-redaktsia.pdf.

У разі пропуску занять здобувачі освіти мають право відпрацювати їх індивідуально в письмовій чи усній формі, щоб виконати всі завдання вхідного, поточного, підсумкового контролю.

Студенти, котрі навчаються за індивідуальним графіком, опрацьовують частину теоретичного (практичного) матеріалу самостійно з обов'язковим складанням тем і підсумкового тестування на платформі дистанційного навчання d-learn.pnu.edu.ua, погоджених з викладачем на початку семестру. Умови навчання індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/polozhennia-pro-induvid.-grafik.pdf>

Неформальна освіта:

Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника». (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>).

Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, Udemy, EdEra та ін.

8. Рекомендована література

Основна:

1. Історія української літератури. ХІХ ст. (70-90-ті роки): у 2 кн.: Підручник / о.Д. Гнідан, л.С. Дем'янівська та ін. / Заг. Ред. С.С. Гнідан. – к.: Вища школа, 2003. – Кн. 1. – 575 с.
2. Історія української літератури. ХІХ століття: у 2 кн. Кн. 1: Підручник / За ред. Акад. М.Г. Жулинського. – к.: Либідь, 2005. – 656 с.
5. Історія української літератури. ХІХ століття: Кн. 3 / За ред. М.Т. Яценка. – К.: Либідь, 1997. – 432 с.
6. Ковалів Ю. Історія української літератури. У пошуках іманентного сенсу. К. ВЦ «Академія». 2013

Додаткова:

5. Агеева В. П. Українська імпресіоністична проза . К. : Віпол, 1994. – 158 с.
2. Моклиця М. Модернізм – проблема теоретична і психологічна // Слово і час. – 2001. – №1. – С. 32–38.
3. Моклиця, М. Модернізм як структура. Філософія. Психологія. Поетика Луцьк: РВВ «Вежа» ВДУ ім. Лесі Українки, 2002. – 390с.

4. Павличко С. Виклик стереотипам: нові жіночі голоси в сучасній українській літературі // Павличко С. Фемінізм ; [передм. В. Агеєвої]. – К. : Вид-во «Основи», 2002. – С. 182.
5. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі / Соломія Павличко. – К. : Либідь, 1999. – 447 с.
6. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму Івано–Франківськ: Лілея–НВ, 2002. – 294 с.
7. Яценко Т., Тригуб І. Шедеври модернізму: вивчення української і зарубіжної літератури у мистецькому контексті : прогр. спецкурсу. Тернопіль : Підруч. і посіб., 2018. 68 с.
8. Кухар Р. До джерел драматургії Лесі Українки: Монографія.– Ніжин: Б. в., 2000.– 268 с.
9. Одарченко П. Літературна освіта Лесі Українки // Одарченко П. Українознавчі спостереження й фрагменти: Статті, рецензії, спогади.– К.: Смолоскип, 2002.– С. 42–46. 4. Павличко С.
10. Агеєва В. Поетеса зламу століть. Творчість Лесі Українки в постмодерній інтерпретації.- К: Либідь, 1999.- 280 с.
11. Агеєва В. Українська імпресіоністична проза.- К., 1994.- 130 с
12. Антофійчук В. Трансформація образу Іуди Іскаріота в українській літературі ХХ століття// Слово і час.- 2001.- №2.- С.52-58.
13. Банацька Н.А. Християнські образи та мотиви в драматургії Лесі Українки (морально-ціннісні аспекти). Автореферат дисертації канд. філ. наук.- К.- 2000.- 17 с.
14. Бетко І. Біблійні сюжети і мотиви в українській поезії кінця ХІХ – початку ХХ століття // Укр. мова і літ. в школі.- 1991.-№10.- С.14-18
15. Бетко І. Драматична поема «Одержима»: проблема морального максималізму // Дивослово.- 1995.- №2.- С.19-21.
16. Градовський А. Основні тенденції розвитку драматургії на межі ХІХ – ХХ століття // Зарубіжна література в навчальних закладах.- 2002.- №4.- с.18-20
17. Гуменюк В. Сила краси. Проблеми поетики драматургії Володимира Винниченка. Монографія.- Сімферополь.- 2002.- 340 с.
18. Жулинський М. Вірю в силу духа.- Луцьк: «Медіа».- 1999.-152 с.
- Зборовська Н. Моя Леся Українка. Есей. – Тернопіль: «Джура».- 2002.- 287 с.
19. Зеров М. Леся Українка // Зеров М. Твори в 2-х т.- К.- 1990.- т.2.- С.359-401.
- Івашків Василь. Ідейно-естетичні витoki драми «ідей» Лесі Українки (До питання її взаємозв'язку з українською філософською драмою 30-80-х років ХІХ ст) // Українське літературознавство.- львів: Світ, 1994.- Випуск 59.- С.74-86.
20. Костенко Л. Геній в умовах заблокованої культури // Літературна україна,- 1991.- 26 вересня.- С.5.
21. Кудрявцев М. Грізна близькість відданості та зради («Йоганна, жінка Хусова» та «Адвоат Мартіан» Лесі Українки) // Укр. мова та літ.- 2005.- №7.- С.12-15.
22. Кудрявцев М. Ідеї та особистості в драмі «Руфін і Прісцилла» // Укр мова та літ.- 2003.- №5.- С. 10-13..
22. Масенко Л. Великі роздоріжжя (національні і соціальні ідеї в драмі Лесі Українки «Руфін і Прісцилла») // Сучасність.- 1996.- №5.- С.97-107.

23. Масенко Л. Драматична поема Лесі Українки «Адвокат Мартіан» // Укр. мова та літ.- 1998.- №39.- С.1-2.
24. Масенко Л. У вавилонському полоні. (Драматургія Лесі Українки) // Укр. мова та літ. – 2000.- №26.- С. 18-26.
25. Мірошніченко П. Трагедизація міфа про зраду («На полі крові Лесі Українки» // Слово і час.- 2006.- №2.- С.3-8.
26. Мороз Л. Традиції української класики у творчості Лесі Українки // Слово і час.- 2001.- № 2.- С.28-34.
27. Поліщук Я. Страждання, зрада, смерть (Філософські аспекти драматичної поеми Лесмі Українки «Одержима») // Дивослово.- 2001.- №11.- С. 2-6..
28. Скупейко Л. Текст автора як екзистенціал страждання (драматична поема Лесі Українки «Одержима» // Слово і час.- 2001.- №11.- С. 74-85
29. Хороб С. Українська релігійна драма кінця ХІХ – початку ХХ століття: проблематика, жанрово-стильові особливості.- Івано-Франківськ: «Плай».- 2001.- 141 с.
30. Хороб С. Українська драматургія кінця ХІХ – початку ХХ ст. (неоромантизм, символізм, експресіонізм).- Івано-Франківськ: «Плай».- 2002.- 414 с.
31. Шумило Н. Літературний процес: імена, факти, тенденції // Укр мова та літ.- 1988.- №4 – С.1-2.
32. Державин В.М. У задзеркаллі художнього слова. Вибрані літературознавчі праці. Івано-Франківськ: Плай. 2015. 756 с.
33. Зеров М. Українське письменство ХІХ століття. Від Куліша до Винниченка (нариси з новітнього українського письменства). Дрогобич: ВФ «Відродження». 2007. 568 с.
34. Качуровський І. Променисті силуети. Лекції, доповіді, статті, есеї, розвідки. К.: ВД «Києво-Могилянська академія». 2008. 766 с.
35. Тарнавський Ю. Темна сторона місяця: роздуми на тлі одної книжки / Ю. Тарнавський. Квіти хворому. Статті, критика, розмови. Львів: Піраміда. 2012. С. 51-76.
36. Ранній український модернізм.[антологія] / Упоряд. текстів та передмова Л. М. Демської-Будзуляк. Харків : Вид-во «Ранок», 2009. 288 с.
37. Ільницький М. Від «Молодої Музи» до «Празької школи». Львів, 1995. 189 с.
38. Шегеда О.П. Символіка образу розсипаних перел у поезії „Молодої Музи” / О.П.

1.

Інформаційні ресурси:

<https://lib.if.ua>
<http://lib.pnu.edu.ua>
<https://diasporiana.org.ua>
<https://web.archive.org>
<https://chtyvo.org.ua>
<http://litmisto.org.ua>
<http://www.utoronto.ca>
<http://www.ukrlib.com.ua>

<https://litcentr.in.ua>

Викладач _____ доц. Процюк Л. Б..

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет філології
Кафедра української літератури

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Середня освіта (українська мова і література)

Спеціалізація 014.01 Українська мова і література

Спеціальність 014 Середня освіта

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
української літератури
Протокол №1 від “26” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

7. Загальна інформація

Назва дисципліни	Історія української літератури
Викладач (і)	Залевська Оксана Михайлівна
Контактний телефон	(0342)59-60-74
Е-mail викладача	oksana.zalevska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Упродовж семестру за встановленим розкладом на кафедрі та з розрахунком відповідного часу.

8. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Історія української літератури першої половини ХХ століття» вивчається студентами спеціальності «Українська мова і література» на четвертому курсі у сьомому семестрі й має на меті дати розуміння української літератури ХХ століття – строкатої, мозаїчної, на якій співіснують у різних пропорційних відношеннях явища сучасного літературного процесу. У ньому простежується актуалізація як неореалістичних, так і постмодерних тенденцій, виокремлюється творче життя мистецьких поколінь, шкіл і яскравих творчих індивідуальностей. Отже, проаналізувавши художні надбання останніх років, представити панораму літературного життя в Україні ХХ ст., стильові особливості, найцікавіші літературні твори, з'ясувати ідейно-змістові, формально-стилістичні параметри творчості літературних поколінь.

Викладання курсу передбачає також зв'язок між вивченням основних питань з історії літератури та практичною роботою майбутніх учителів-філологів, заохочення бажань студентів особисто інтегруватися у творчу розробку питань з історії літератури.

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, порівняльно-зіставний, репродуктивний, інтерактивні комп'ютерні технології (комп'ютерне тестування), самостійна робота.

Методи контролю: фронтальне опитування, індивідуальне опитування, тестування, письмова робота.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни є вивчення літературного процесу, забезпечення принципу системності, розуміння літератури як форми художнього пізнання і перетворення дійсності, що зумовлено потребою розглянути літературу ХХ ст. в контексті світової художньої, філософської традиції, з'ясувати художню вартість і самодостатність українських поетичних, прозових, драматичних текстів.

Цілі вивчення дисципліни – забезпечити фахову підготовку з української літератури, розвинути практичні вміння аналізувати твір, сприяти усвідомленню літератури як певного національного та історичного типу художньої творчості, удосконалювати вміння студентів зіставляти художні твори, забезпечити оволодіння студентами необхідною термінологією; формувати вміння та навички наукової роботи студентів під час виконання ними рефератів і доповідей з питань, винесених на самостійне опрацювання; розвивати творчу уяву студентів; сприяти виробленню в них власних поглядів на явища літературного процесу, вільних від ідеологічної заангажованості та спрямованих на сприйняття естетичної самоцінності літератури в контексті українського національного та світового письменства.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.

Загальні компетентності:

ЗК 4. Здатність бути креативним, застосовувати теоретичні знання в практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність вільно і грамотно, усно та письмово спілкуватися державною мовою, утверджувати національні гуманістичні ідеали, мовне й культурне багатство України.

ЗК 7. Здатність навчатися й оволодівати новими знаннями.

ЗК 12. Здатність виконувати власне дослідження на належному рівні.

ЗК 14. Здатність використовувати мовно-літературні знання в освітній діяльності.

Фахові компетентності:

ФК 1. Здатність активно застосовувати професійно профільні знання, уміння й навички з мовознавчих, літературознавчих, психолого-педагогічних дисциплін ізвикористанням передових освітніхтехнологій у загальноосвітніх навчальних закладах різних типів.

ФК 9. Здатність розглядати літературні тексти, явища і факти в контексті української та світової культури, виявляти специфіку літературних напрямів, течій, шкіл; уміти аналізувати індивідуально- авторський стиль окремих письменників.

ФК 10. Здатність зберігати і примножувати мистецько-культурні цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної сфери.

ФК 11. Здатність здійснювати власне дослідження в освітній діяльності, узагальнювати й оприлюднювати результати розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах тощо).

ФК 14. Здатність реалізовувати управлінські функції (аналіз, прогнозування, організація, контроль, самоконтроль у процесі організаційно-методичної, навчально- методичної, науково-дослідної, виховної та інших видів діяльності).

ФК 18. Здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Використовувати гуманістичний потенціал рідної й світової літератур для формуваннядуховного світу молодшого покоління громадян України.

ПРН 4. Знати специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, літературні напрями, течії, жанри, стилі, художні твори української та зарубіжної класики й сучасності.

ПРН 5. Володіти навичками розрізняти літературно-культурні епохи, напрями, течії, жанри, стилі за їхніми сутнісними характеристиками.

ПРН 9. Володіти різними видами аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРН 12. Володіти методами літературознавчих та мовознавчих досліджень, компаративного аналізу, інтерпретації художнього тексту.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		26	
семінарські заняття/практичні/ лабораторні		18	
самостійна робота		46	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
7	014 Середня освіта	4	нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	практ. заняття	сам. роб.
Тема 1. Загальні тенденції розвитку літературно мистецького життя 20-30-х років ХХ століття. Художній процес. Течії, напрями, стилі. Літературні угруповання. Літературна дискусія. Творчість поетів — революційних романтиків. Театр Леся Курбаса.	2		2
Тема 2. Естетичні засади поетів-неокласиків. Сонет у творчості М. Зерова. Художній світ М. Драй-Хмари, Юрія Клена, П.Филиповича, М.Рильського.	2	2	4
Тема 3 . Трагічний феномен Павла Тичини: Поетика збірки „Сонячні кларнети”. Мотиви, образи збірки „Замість сонетів і октав”. Поєми „Золотий гомін”, „Скорбна мати”, „Прометей”. Місце П. Тичини в літературному процесі першої половини ХХ століття.	2	2	2
Тема 4. Творчість Володимира Сосюри: Автобіографічний роман „Третя Рота”. Патріотична лірика. „Повернені” поеми („Розстріляне безсмертя”, „Мазепа”, „Ваал”, „Каїн”, „Христос”: стильове забарвлення, характеристика образів, проблематика). Інтимна лірика.	2		2
Тема 5. Неоромантична проза Ю.Яновського : „Мала” проза (зб. „Короткі історії”, „Земля батьків”, „Київські оповідання”). Новаторство. Неоромантична, експериментальна проза (на матеріалі роману „Майстер корабля”). Народнопоетична основа, синтез неоромантизму та експресіонізму, проблематика роману „Чотири шаблі”. Сюжетно-композиційні особливості роману Вершники”.	2	2	4
Тема 6. Рання творчість М.Бажана : Риси поетичного стилю автора; національно-історична основа поем „Розмова сердець“, „Гофманова ніч“, „Сліпці”.	2		4

Особливість збірки „Будівлі“ на тлі тогочасної поезії.			
Тема 7. Еволюція творчого шляху Миколи Хвильового від романтичного ліризму до їдкої сатири : Ранні новели (“Вступна новела“, „Кіт у чоботях“ та ін.). Особливості романтичного світобачення. Деформація світу, катастрофізм („Юрко“, „Синій листопад“, “На глухім шляху“). Сатиричні твори („Свиня“, „Колонії, вілли“, повість „Іван Іванович“). Роман „Вальдшнепи” на фоні літературної дискусії 1925-1927 рр.	2	2	4
Тема 8. Інтелектуальна проза Валер’яна Підмогильного : Психологізм, філософські шукання в новелах першої збірки. Проблема голоду 1921 року („Син“, „3 життя будинку“, „Проблема хліба“). Екзистенційне прочитання роману „Місто”. Проблематика роману „Невеличка драма”.	2	2	4
Тема 9. Творчість Г.Косинки в контексті української новелістики кінця ХІХ-поч. ХХ століття. Образи, поетика збірки „На золотих богів”. Драма революційної дійсності в новелістиці митця. Філософізм оповідання „Фавст”.	2		4
Тема 10. Творчість Миколи Куліша: Характери, національна специфіка драм „Мина Мазайло”, 97”, „Патетична соната”, Народний Малахій”. Новаторство М. Куліша-драматурга. Театр Леся Курбаса.	2	2	4
Тема 11. Творчість Остапа Вишні. Жанрова своєрідність творів О.Вишні. Специфіка жанру усмішки. Складники гумору письменника. Автобіографічні усмішки („Моя автобіографія“, “Як ми колись учились“, „Отак і пишу“, „Великомученик О.Вишня“). Українська ментальність у фокусі сатирика (“Чухрен“, “Чухраїнци“, “Дещо з українознавства“ та ін.). Актуальність цих творів сьогодні. Засоби комічного в “Зенітці“ .Мисливські усмішки О.Вишні як синтез народного анекдоту і пейзажної лірики (“Відкриття охоти“, “Заєць“, “Лисиця“, “Ружжо“, „Вальдшнеп“, „Бенгальський тигр“ та ін.)	2	2	2
Довженко і кіно („Земля“, „Звенигора“ та ін.). „Зачарована Десна“ — творчий заповіт письменника (майстерність розкриття поетичного світу дитини, образ автора; інші герої твору, своєрідність портретних характеристик; символічне навантаження, фольклорна основа твору; фантастика і реальність; роль спогадів про минуле та розповідей про сучасне). Кіноповість „Україна в огні“. „Щоденник“ О.Довженка — трагічний документ доби митця.	2	2	4

Тема 12. Письменники в еміграції. Празька поетична школа: Естетичні засади, стильові пошуки. Особливості лірики Юрія Дарагана, Олекси Стефановича, Олени Теліги. Поетична естетика Оксани Лятуринської. Поезія Євгена Маланюка: зб. “Стилет і стилос“. Образ України (зб. „Земна мадонна“) Літературно-критичні праці. Полеміка Є.Маланюка з Д.Донцовим.			4
Тема 13. Проза Івана Багряного: Проблематика, поетика, сюжетно-композиційні особливості роману „Сад Гетсиманський“. „Тигролови” як пригодницький і політичний роман. Інші романи І.Багряного в контексті творів про стагнацію українського народу в 30-х роках ХХ століття.	2	2	2
ЗАГ.:	26	18	46

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання успішності студентів здійснюється за національною шкалою («5», «4», «3», «2») та шкалою ЄКТС.			
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
	90 – 100	A	відмінно	зараховано
	80 – 89	B	добре	
	70 – 79	C		
	60 – 69	D	задовільно	
	50 – 59	E		
	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
	Максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів, з яких: практичні заняття – 30 балів (розраховується як середнє арифметичне усіх отриманих на практичних заняттях оцінок), підсумкова контрольна робота – 10 балів, самостійна робота – 10 балів; екзаменаційна робота – 50 балів.			
	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають оцінюванню.			
	Мінімальна кількість балів для зарахування курсу – 50.			
	Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 1, має право скласти екзамен за відомістю № 2, №3.			
Вимоги до письмових робіт	Підсумкова контрольна робота є складовою частиною семестрового рейтингу і має концептуально обґрунтовано висвітлити 50+1% обсягу матеріалу. Контрольна робота виконується на практичному занятті та складається з тестових завдань і проблемних питань. Максимальний бал за контрольну роботу становить 10 балів.			

Практичні заняття	<p>Поточний контроль рівня знань студентів проводиться на кожному практичному занятті та включає перевірку навичок ідейно-естетичного аналізу художніх текстів, теорії літератури та літературно-критичного дискурсу (усно/письмово, з використанням навчальної форми презентацій, рефератів; інтермедіальних підходів до аналізу художнього тексту, герменевтики, рецептивної естетики, екокритики, міфопоетики, феміністичної критики тощо).</p> <p>Поточне оцінювання усіх видів навчальної діяльності студента здійснюється в 5-бальній шкалі відповідно до загально-університетської системи оцінювання.</p> <p>Максимальна кількість балів за практичні заняття становить 30 балів.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Виконання усіх запланованих завдань і форм роботи, отримання з кожного позитивної оцінки.</p> <p>Враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані під час аудиторних занять, при виконанні індивідуальних письмових завдань, тестувань, а також бали за підсумкову контрольну роботу.</p>
Підсумковий контроль	<p>Форма контролю – екзамен. Форма задачі – письмова. Екзаменаційна робота складається з 4 завдань. Максимальна кількість балів за екзаменаційну роботу – 50 балів.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 1, користується правом перескладання іспиту за відомістю №2, №3.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS або відраховується з навчального закладу.</p>

7. Політика навчальної дисципліни

<p>Письмові роботи. Письмові роботи виконують здобувачі освіти, які навчаються за загальним графіком, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника», та індивідуальним графіком, відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».</p> <p>Академічна доброчесність. У «Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» встановлено морально-етичні принципи та правила поведінки для всіх учасників навчально-освітнього процесу. За цим документом представники університетської громади повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності та у всій своїй навчальній і викладацькій діяльності зобов'язані діяти порядно і доброчесно.</p> <p>За дотриманням членами університетської громади морально-етичних та правових норм цього Кодексу відповідає Комісія з питань етики та академічної доброчесності при університеті, яка відстежує і регламентує поведінку здобувачів освіти в навчальному процесі.</p> <p>Відвідування занять урегульовано «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському</p>
--

[національному університеті імені Василя Стефаника».](#)

У разі пропуску занять здобувачі освіти повинні відпрацювати їх індивідуально в письмовій чи усній формі, щоб виконати всі завдання поточного і підсумкового контролю.

Неформальна освіта. Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує [«Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».](#)

Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, Udemy, EdEra та ін.

8. Рекомендована література

Основна:

1. Історія української літератури ХХ століття: У 2 кн.: підруч. для студ. гуманіт. спец. вищ. закл. освіти. Кн. 1. Перша половина ХХ століття: авт: В.П. Агеєва, Л.С. Бойко, В.С. Брюховецький та ін. К.: Либідь, 1998.
2. Антологія української літературно-критичної думки першої половини ХХ ст. Упорядник Віра Агеєва. К.: Смолоскип, 2016, 904 с.
3. Українське слово: Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ століття : в 4-х кн. К. : Аконті, 2001.
4. Історія української літератури ХХ-поч.ХХІ ст.: навчальний посібник: у 3-х т. за ред.В.І.Кузьменка. Київ: Академвидав, 2013. Т.1.592 с.
5. Розстріляне відродження: Антологія 1917-1933 : Поезія — проза — драма — есеї [упорядк., передм., післямова Ю. Лавріненка; післямова Є. Сверстюка]. К.: Смолоскип, 2004.
6. Ковалів.Ю. Історія української літератури ХХ – поч.ХХІ століття. Київ: ВЦ Академія, 2015. Т.4: У сподіваннях і трагічних зламах, 576 с.
7. Ковалів.Ю. Історія української літератури ХХ – поч.ХХІ століття. Київ: ВЦ Академія, 2015. Т.1.:У пошуках іманентного сенсу, 512 с.
8. **Бернадська Н.** Українська література ХХ століття: навч. посіб. для старш.кл. та вступників до вищих навч. Закладів. Вид. 4-те, виправлене. К.: Знання, 2008.
9. Білецький Л. Основи української літературно-наукової критики: спроба літературно-наукової методології. К., 1997
10. Дзюба Іван. *З криниці літ* [Текст] : у 3 т. К. : Києво-Могилянська акад., 2006 - 2007.
11. Зборовська Н. Психологія і літературознавство. К.: Академвидав, 2003. 392 с.
12. З порога смерті. Письменники України — жертви сталінських репресій : Вип. 1. К., 1991.
13. Із забуття — в безсмертя: (Сторінки призабутої спадщини) : наукове видання. М. Г. Жулинський. К. : Дніпро, 1990.
14. *Павличко С.Д. Дискурс модернізму в українській літературі* : монографія. 2-е вид., перероб. і доп. К. : Либідь, 1999.

Допоміжна

15. Андрусів С. Модус національної ідентичності: Львівський текст 30-х років ХХ ст. Львів, Тернопіль, 2000.
16. Білецький О. Двадцять років нової української лірики (1900-1923). Літературно-критичні статті. К., 1990.
17. Брюховецький В. Микола Зеров: Літературно-критичний нарис. К., 1990.
18. Волицька І. Театральна юність Леся Курбаса. Львів, 1995.
19. Грабович Г. До історії української літератури: Дослідження, есе, полеміка. К., 1997.
20. Яценко, Т. Ми - неокласики, потужна літературна течія... Вивчення ранньої лірики М.Рильського у старших класах. *Українська мова і література в школі*. 2005. № 6. С.21-24.

21. Двадцять років: літературні дискусії, полеміки. К., 1991.
22. Гроно нездоланих співців: Літературні портрети українських письменників ХХ століття, твори яких увійшли до оновлених шкільних програм: Навчальний посібник для вчителів та учнів старших класів. К. : Український письменник, 1997.
23. Іванова Н. 1920-ті роки й український авангард: мистецтво для мас — від митця-професіонала. *Слово і час*. 2003. № 12. С.20-27.
24. Ільницький М. Література українського відродження (напрями та течії в українській літературі 20-х — поч. 30-х років ХХ ст.). Львів, 1994.
25. Неврлий М. *Українська радянська поезія 20-х років*: Мікропортрети в художніх стилях і напрямках : монографія. К. : Вища школа, 1991. — 271 с.
26. Ковалів Ю. Літературна дискусія 1925-1928 років (Духовний світ людини. Серія 6). К., 1990.
27. Ковалів Ю. Українська поезія першої половини ХХ ст. *Українська мова та література*. 2000. № 12 (172).
28. Корнієнко Н. Лесь Курбас : репетиція [голов. ред. В. Куценко]. К. : Либідь, 2007. 327 с.
29. Лавріненко Ю. Розстріляне відродження: Антологія 1917-1933: Поезія — проза — драма — есей. К., 2001.
30. Лощинська Н. Літературні дискусії 20-30-х років: від полемічних заперечень до політичних доносів. *Дивослово*. 2000. №1. С.13-15.
31. Наєнко М. Українське літературознавство: Школи, напрями, тенденції. К., 1987.
32. Павличко С. Між Європою і європейським модернізмом. Дискурс модернізму в українській літературі. К., 1999. С. 167-205.
33. Салига Т. Українська поезія: шляхами шукань. Імператив. Львів, 1997. С.5-64.
34. Славутич Яр. Розстріляна муза: Мартиролог. Нариси про поетів. К., 1992.
35. Хвильовий М. Україна чи Малоросія? Памфлети. К., 1993.
36. Шкандрій М. Український прозовий авангард 20-х років. *Слово і час*. 1993. №8. С.54-56.
37. Гальчук О. Поетичне осмислення Миколою Зеровим світової культурної спадщини. *Дивослово*. 1997. № 5. С.5-7.
38. Державин В. Поезія Миколи Зерова і український класицизм. Українське слово : хрестоматія з української літератури та літературної критики ХХ ст. : в 3-х кн. К., 1994. Кн. 1. С. 522- 542.
39. Дзюба І. Він хотів „жити, творити на своїй землі...“. Драй-Хмара М. Вибране. К., 1989. С.5-39.
40. Заславський І. „Лебеді“ і їх творча історія. Українське слово. Кн. 1. С.499-506; 507-512.
41. Зеров М. Літературний шлях М. Рильського . Зеров М. Твори: в 2-х т. К., 1990. Т.2. С.547-562.
42. Капуста В. Різьбяр поетичного слова (Юрій Клен). *Слово і час*. 1991. № 9. С.32-35.
43. Київські неокласики [упор. В.Агеєва]. К. : Факт, 2003. 352с.
44. Ковалів Ю. Прокляті роки Юрія Клена. Вибране. К., 1991. С.3-23.
45. Кравець Л. Словесно-художні образи М.Зерова. *Дивослово*. 1996. № 7. С.14-17.
46. Наєнко М. Микола Зеров: питання неокласицизму. *Слово і час* . 2008. № 11. С. 38 - 48.
47. Панченко В. „Навколо нас — кати і кустодії“ : триумф і трагедія Миколи Зерова. *День*. 2010. 19 лют. С. 14.
48. Райбедюк Г., Томчук О. Вивчення творчості київських неокласиків : Навчально-методичний посібник. Ізмаїл, 2010. 348с.
49. Родіонова І. Жанрово-метрична організація творів М.Драй-Хмари. *Дивослово*. 2009. № 4. С. 47-50.
50. Творчість Юрія Клена в контексті українського неокласицизму та вісниківського неоромантизму: Збірник наукових праць. Дрогобич: Відродження, 2004.
51. Шерех Ю. Легенда про український неокласицизм. Не для дітей. Нью-Йорк, 1964.

С.97-156.

52. Барка В. Відхід Тичини. Слово і час. 1992. №2. С.14-17.
53. Білецький О. Павло Тичина. Літературно-критичні статті. К., 1990. С.161-185
54. Гальченко С. Між білим і чорним. Золотий гомін : вибр. твори Павло Тичини. К. : Криниця, 2008. С. 5-26.
55. Гон М. „Послав я в небо свою молитву“. Із спостережень над біблійною образністю збірки П. Тичини „Сонячні кларнети“. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2001. № 2. С. 20-25.
56. Ковалів Ю. Клярнетизм Павла Тичини — нереалізована естетична концепція. *Слово і час*. 2003. № 1. С.3-8.
57. Коцюбинська М. Корозія таланту. Болючі роздуми про поезію Павла Тичини і не тільки про неї. Мої обрії : в 2 т. К, 2004. Т.1. С. 262-284.
58. Лавріненко Ю. Кларнетичний символізм : (про творчість П. Тичини). *Українське слово : хрестоматія укр. л-ри та літ. критики ХХ ст. : у 4 кн. К. : Аконті, 2001. Кн.1. С. 462-467.*
59. Марко В. Вібрація душі поета і світ : поема П. Тичини „Золотий гомін“. *Дивослово*. 2010. № 11. С. 53-57.
60. Павленко М. Тичининська формула українського патріотизму. Умань, 2002. 180 с.
61. Руденко Г. Рання лірика Павла Тичини. Вивчаємо українську мову та літературу. 2011. № 8. С. 2-9.
62. Стус В. Феномен доби: Сходження на Голгофу слави / Стус Василь. — К., 1993.
63. Фока М. Синестезія як генератор музично-живописних ефектів у поетичній творчості Павла Тичини. *Дивослово*. 2010. № 1. С. 55-57.
61. Хархун В. „Митець у каноні“ : соцреалістична поезія Павла Тичини 1930-1960-х років. *Слово і час*. 2006. № 10. С. 38-51.
62. Хархун В. Поема Павла Тичини „Похорон друга“ крізь призму тоталітарної естетики. *Дивослово*. 2009. № 6. С. 49-52.
63. Антофійчук В. Євангельські образи в українській літературі ХХ століття : [монографія]. Чернівці : Рута, 2000. 335с.
64. Гриценко В. Одкровення предтечі, ачи сповідь пророка? (Фантастика й реальність у поемах „Вaal“, „Каїн“, „Христос“). *Дивослово*. 2001. № 1.
65. Поколенко Н. Східноукраїнський поетичний канон (за творчістю В. Сосюри, Л. Талалая, В. Стуса, П. Вольвача) : [монографія]. Донецьк: Тираж, 2006. 166с.
66. Салига Т. Рильський-Маланюк-Сосюра (Спроба ідейно-дискурсивного аналізу) : [монографія]. Воздвиження храму. Львів : Світ, 2008. С.242-250.
67. Мовчан Р. Неоромантична проза Ю. Яновського („Майстер корабля“, „Чотири шаблі“). *Дивослово*, 2001. № 7. С.59-65.
68. Патетичний фрегат. Роман Ю. Яновського як літературна містифікація / Упорядн. В.Панченко. К., 2002.
69. Приходько, І. Ф. Модерна поетика раннього Юрія Яновського. Вивчаємо українську мову та літературу. 2013. № 34-36. С. 59-67.
70. Безхутрий Ю. Хвильовий : проблеми інтерпретації : [монографія]. Х. : Фоліо, 2003. 495 с.
71. Безхутрий Ю. Оповідання М. Хвильового „Іван Іванович“ : іронія як засіб формування художнього світу. Вивчаємо укр. мову та л-ру. 2006. № 19-21. С. 40-44.
72. Дзюба І. Микола Хвильовий : літ. портр. З криниці літ.: у 3 т. К., 2007. Т. 3. С. 261-323.
73. Жданова В. Урок — психологічне дослідження за романом М. Хвильового „Я (Романтика)“. 11 клас. Вивчаємо укр. мову та л-ру. 2008. № 26. С. 13-15.
74. Жигун С. Хвильовий „без політики“ : ігрове начало у творчості митця. Укр. мова й л-ра в серед. школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. 2008. № 6. С. 119-122.
75. Жулинський М. Талант, що прагнув до зір. Микола Хвильовий. Твори: у 2-х т. К.: Дніпро, 1990. Т.1. С.5-43.
76. Ковалів Ю. Деміфізація світу як тексту у прозі Миколи Хвильового. *Дивослово*. 2006. № 6.

- С. 43-48.
77. Лаврусевич Н. Матеріали до вивчення новели Миколи Хвильового „Я (Романтика)“ : 11-й кл. *Укр. л-ра в загальноосвіт. шк.* 2003. № 6. С. 17-18.
 78. Павличко С. Хвильовий: між Європою і європейським модернізмом . Павличко Соломія. Дискурс модернізму в українській літературі. К., 1999. С.200-206.
 79. Руденко М. Екстрадієгетичний дискурс „Вступної новели“ М. Хвильового : інтертекстуальна стратегія. *Слово і час.* 2003. № 5. С. 57-63.
 80. Ренесанс української прози і драматургії 20-х років ХХ століття : М. Хвильовий . Бібліотечка „Дивослова“ : метод. журн. 2007. № 3. С. 16-37.
 81. Сенік Л. Микола Хвильовий і його роман „Вальдшнепи“. Роман опору (Український роман 20-х років : проблема національної ідентичності). Львів, 2002. С.71-124.
 82. Цюп'як І. Поетика повістей Миколи Хвильового : [монографія]. Д. : Національний гірничий університет, 2008. — 105с.
 83. Шевельов Ю. Хвильовий без політики. Вибрані праці: в 2 кн. / [упоряд. І. Дзюба]. К. : Вид. дім „Києво-Могилянська академія“, 2009. Кн. 2. С.272-286.
 84. Луцій С. Художні моделі буття в романах В.Підмогильного. К. : ВД „Стилос“, 2008. 152с.
 85. Мафтин Н. Західноукраїнська та еміграційна проза 20-30-х років ХХ ст. : парадигма реконквісти : [монографія] / Н.В.Мафтин. — Івано-Франківськ : ВДВ Прикарпатського національного ун-ту ім. В.Стефаника, 2008. С.310-315.
 86. Павличко С. „Захований“ модернізм 20-х: між авангардом і неокласицизмом. Дискурс модернізму в українській літературі. К., 1999. С.205-229.
 87. Тарнавський М. Між розумом та ірраціональністю : проза В. Підмогильного. К. : Пульсари, 2004. — 232с.
 88. Тишаківа К. Роман В.Підмогильного „Місто“ на уроці літератури. Вивчаємо українську мову та літературу. 2010. №7.
 89. Філатова О. Екзистенціальні моделі буття В.Підмогильного : синтез авторської художньої свідомості. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія Літературознавство. 2007. Вип. 22. С. 186-196.
 90. Агеєва В. Автор і герой як виразники оцінки зображуваного у прозі Григорія Косинки. Українська імпресіоністична проза. К., 1994. 248с.
 91. Бойко Ю. Григорій Косинка. *Українська література в загальноосвітній школі.* 2004. № 2. С.62-64.
 92. Лаврусевич Н. Автор і герой у новелах Григорія Косинки. *Українська література в загальноосвітній школі.* 2004. № 2. С.25-28
 93. Луків А. Майстер імпресіоністичної новели (Екзистенційний підхід у вивченні літератури). Урок української. 2005. № 1-2. С.41-43
 94. Мовчан Р. Григорій Косинка: зблизька і на відстані. *Дивослово.* 2005. № 10. С.18-24.
 95. Овдійчук Л. Естетичні уподобання українських письменників : (Узагальнюючі таблиці: Г. Косинка, І. Багряний, М. Куліш). *Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах.* К., 2006.
 96. Хоменко О. На шляху до синтезу: художня творчість Григорія Косинки. *Українська мова та література (Шкільний світ).* 2002. С.11-13.
 97. Штейнбук Ф. Тілесно-міметичний метод аналізу текстових стратегій модерністського дискурсу (на прикладі творчості Григорія Косинки). *Слово і час.* 2011. № 3. С.79-87.
 98. Кавун Л. Драматичний модус художності в новелах Григорія Косинки [//http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vchu/N178/N178p023-027.pdf](http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vchu/N178/N178p023-027.pdf)
 99. Голобородько Я. Художньо-естетична цивілізація Миколи Куліша : [монографія]. Херсон : Херсон. держ. пед. ін-т, 1997. 314 с.
 100. Кузякіна Н.Микола Куліш через російські окуляри: [монографія]. Траєкторії долі. К. : Темпора, 2010.
 101. Лавріненко Ю. Микола Куліш. Розстріляне відродження. К..2001. С.540-554.
 102. Хороб С. Поетика експресіонізму у драматургії Миколи Куліша. Слово. Образ. Форма: у пошуках художності. Івано-Франківськ, 2000. С.48-58.
 103. Левченко, В. "Мина Мазайло". Особливості сюжету з використанням

інформаційно-комунікативних технологій. Методичні рекомендації до проведення уроку української літератури в 11 класі. *Українська мова й література в сучасній школі*. 2013. № 10. С. 42 - 50.

104. Шерех Ю. Шоста симфонія Миколи Куліша. Твори: в 2 х т. Т.2. С.326-339.
105. Плахтій Тетяна: Поетика драм Миколи Куліша: традиції та новаторство (цикл статей) <http://ruthenia.info/txt/biletsky/plahtt/ukc.html>
106. Колошук Н. Іван Багряний: домінанти творчості та проблеми вивчення : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Луцьк : Твердиня, 2010. 104 с.
107. Клочек Г. Романи Івана Багряного „Тигролови“ і „Сад Гетсиманський“. Навчальний посібник. Кіровоград : Степова Еллада, 1998. 77с.
108. Логвіненко Н. У сміливих доля завжди прекрасна: вивчення роману І. Багряного „Тигролови“ . *Українська література в загальноосвітній школі*. 2010. № 6. С. 19-22 ; №7. С. 32-36.
109. Панченко В. Кільця на дереві. Київ: Кліо, 2015, 560 с.
110. Дончик В. З віків і на віки. К.: Наукова думка, 2018, 1024 с.

Інформаційні ресурси:

<https://lib.if.ua>

<http://lib.pnu.edu.ua>

<https://diasporiana.org.ua>

<https://web.archive.org>

<https://chtyvo.org.ua>

<http://litmisto.org.ua>

<http://www.utoronto.ca>

<http://www.ukrlib.com.ua>

<https://litcentr.in.ua>

Викладач _____ доцент Залевська О.М..

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет філології
Кафедра української літератури

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Середня освіта (українська мова і література)

Спеціалізація 014.01 Українська мова і література

Спеціальність 014 Середня освіта

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
української літератури
Протокол №1 від “26” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

9. Загальна інформація

Назва дисципліни	Історія української літератури
Викладач (і)	Залевська Оксана Михайлівна
Контактний телефон	(0342)59-60-74
Е-mail викладача	oksana.zalevska@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Упродовж семестру за встановленим розкладом на кафедрі та з розрахунком відповідного часу.

10. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Історія української літератури другої половини ХХ століття» вивчається студентами спеціальності «Українська мова і література» на четвертому курсі у восьмому семестрі й має на меті дати розуміння української літератури ХХ століття - строкатої, мозаїчної, на якій співіснують у різних пропорційних відношеннях явища сучасного літературного процесу. У ньому простежується актуалізація як неореалістичних, так і постмодерних тенденцій, виокремлюється творче життя мистецьких поколінь, шкіл і яскравих творчих індивідуальностей. Отже, проаналізувавши художні надбання останніх років, представити панораму літературного життя в Україні ХХ ст., стильові особливості, найцікавіші літературні твори, з'ясувати ідейно-змістові, формально-стилістичні параметри творчості літературних поколінь.

Викладання курсу передбачає також зв'язок між вивченням основних питань з історії літератури та практичною роботою майбутніх учителів-філологів, заохочення бажань студентів особисто інтегруватися у творчу розробку питань з історії літератури.

Методи навчання: пояснювально-ілюстративний, порівняльно-зіставний, репродуктивний, інтерактивні комп'ютерні технології (комп'ютерне тестування), самостійна робота.

Методи контролю: фронтальне опитування, індивідуальне опитування, тестування, письмова робота.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни є вивчення літературного процесу, забезпечення принципу системності, розуміння літератури як форми художнього пізнання і перетворення дійсності, що зумовлено потребою розглянути літературу ХХ ст. в контексті світової художньої, філософської традиції, з'ясувати художню вартість і самодостатність українських поетичних, прозових, драматичних текстів.

Цілі вивчення дисципліни – забезпечити фахову підготовку з української літератури, розвинути практичні вміння аналізувати твір, сприяти усвідомленню літератури як певного національного та історичного типу художньої творчості, удосконалювати вміння студентів зіставляти художні твори, забезпечити оволодіння студентами необхідною термінологією; формувати вміння та навички наукової роботи студентів під час виконання ними рефератів і доповідей з питань, винесених на самостійне опрацювання; розвивати творчу уяву студентів; сприяти виробленню в них власних поглядів на явища літературного процесу, вільних від ідеологічної заангажованості та спрямованих на сприйняття естетичної самоцінності літератури в контексті українського національного та світового письменства.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.

Загальні компетентності:

ЗК 4. Здатність бути креативним, застосовувати теоретичні знання в практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність вільно і грамотно, усно та письмово спілкуватися державною мовою, утверджувати національні гуманістичні ідеали, мовне й культурне багатство України.

ЗК 7. Здатність навчатися й оволодівати новими знаннями.

ЗК 12. Здатність виконувати власне дослідження на належному рівні.

ЗК 14. Здатність використовувати мовно-літературні знання в освітній діяльності.

Фахові компетентності:

ФК 1. Здатність активно застосовувати професійно профільні знання, уміння й навички з мовознавчих, літературознавчих, психолого-педагогічних дисциплін із використанням передових освітніх технологій у загальноосвітніх навчальних закладах різних типів.

ФК 9. Здатність розглядати літературні тексти, явища і факти в контексті української та світової культури, виявляти специфіку літературних напрямів, течій, шкіл; уміти аналізувати індивідуально- авторський стиль окремих письменників.

ФК 10. Здатність зберігати і примножувати мистецько-культурні цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної сфери.

ФК 11. Здатність здійснювати власне дослідження в освітній діяльності, узагальнювати й оприлюднювати результати розроблення актуальної проблеми (у фахових виданнях, виступах тощо).

ФК 14. Здатність реалізовувати управлінські функції (аналіз, прогнозування, організація, контроль, самоконтроль у процесі організаційно-методичної, навчально- методичної, науково-дослідної, виховної та інших видів діяльності).

ФК 18. Здатність дотримуватись принципів академічної доброчесності

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Використовувати гуманістичний потенціал рідної й світової літератур для формування духовного світу молодшого покоління громадян України.

ПРН 4. Знати специфіку перебігу літературного процесу різних країн у культурному контексті, літературні напрями, течії, жанри, стилі, художні твори української та зарубіжної класики й сучасності.

ПРН 5. Володіти навичками розрізняти літературно-культурні епохи, напрями, течії, жанри, стилі за їхніми сутнісними характеристиками.

ПРН 9. Володіти різними видами аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору із фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.

ПРН 12. Володіти методами літературознавчих та мовознавчих досліджень, компаративного аналізу, інтерпретації художнього тексту.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		24	
семінарські заняття/практичні/ лабораторні		18	
самостійна робота		48	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
8	014 Середня освіта	4	нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	практ. заняття	сам. роб.
<p>Тема 1. Творчість письменників старшого покоління: основні лінії еволюції</p> <p>Михайло Стельмах: Формування творчої особистості митця. Особливості поетики романів автора. Творчий стиль М.Стельмаха: створення неоромантичної епопеї, глибоке осягнення життя українського селянства ХХ століття, ліризація епічного викладу, своєрідне використання фольклорних традицій («Правда і кривда», «Чотири броди», «Дума про тебе» та ін.). Автобіографічна діалогія «Гуси-лебеді летять» та «Щедрий вечір».</p> <p>Андрій Малишко: Поезія повоєнних років (зб. „Полудень віку“, „Дорога під яворами“). Багатство поетичної мови, фольклорна основа. Поглиблення філософського звучання, звернення до медитативної лірики у зб. „Синій літопис“, „Серпень душі моєї“. Пісенна лірика.</p>	2	2	4
<p>Тема 2.</p> <p>Олесь Гончар: Огляд прозового доробку. Своєрідність художнього стилю. Художня концепція дійсності в малій прозі („Модри камень“, „Кресафт“, „За мить щастя“ та ін.). Роман „Собор“ (історія написання і друку; проблема характеру, психологічної структури людських почуттів)</p> <p>Тема для самостійного опрацювання.</p> <p>Роман у новелах „Тронка“ (підтексти твору; особливості українського світовідчуття).</p>	2	2	4
<p>Тема 3 . Павло Загребельний: Огляд творчого доробку. Авторська художньо-філософська концепція у романі „Диво“. Історико-психологічні романи „Роксолана“ і „Євпраксія“. Каталізуючий вплив на літературний процес 80-90-х років романів „Гола душа“, „Юлія“, „Брухт“ та ін (на вибір). Новаторство митця.</p>	2	2	4

<p>Тема 4. Політичні витоки радянського „шістдесятництва”, його зв’язок із лібералізацією режиму. Відродження живого громадянського життя у творчості „шістдесятників”. Естетичні засади. Багатство тем, поглиблення проблематики та мистецького пошуку в поезії.</p> <p>Василь Симоненко: Риси поетичного стилю. Мотиви, образи збірки „Тиша і грім”. Утвердження неповторності кожної особистості (зб. „Земне тяжіння”). Сатиричні твори. Збірка новел „Вино з троянд”: ідейно художні орієнтири, оригінальність стилю. Щоденник „Окрайці думок”.</p>	2	2	4
<p>Тема 5. Ліна Костенко: Мотиви, образ ліричної героїні (зб. „Над берегами вічно їріки“, „Неповторність“, „Сад нетанучих скульптур“, Вибране“). Естетична повноцінність слова. Історична драма „Маруся Чурай“. Роман у віршах „Берестечко“. Драматичні поеми „Сніг у Флоренції“, „Дума про братів неазовських“ Поема-балада „Скіфська Одіссея“ — ілюзія втечі в минуле (роздуми про руйнівну силу часу, про втрати людства на шляхах історії тощо).</p>	2	2	4
<p>Тема 6. Іван Драч: Мотиви і образи зб. „Соняшник“, „Протуберанцісерця“, „До джерел“, „Вогонь з попелу“, „Сізіфів меч“. Риси поетичного стилю. Драматичні поеми „Чорнобильська мадонна“, „Соловейко-Сольвейг“. Проблематика. Образи. Поетика.</p>	2	2	4
<p>Тема 7. Дмитро Павличко: Риси поетичного стилю. Сонет у творчості Д.Павличка Інтимна лірика.</p>	2		4
<p>Тема 8. Микола Вінграновський: Лірика митця. Особливості творчого почерку. Інтимна лірика (зб. „Цю жінку я люблю” та ін. Поезії).</p>	2		4
<p>Тема 9. Василь Стус: Хресна дорога поета. Неоднозначний образ України — вісь поезії Василя Стуса. Тема митця і мистецтва у творчості поета (Стус і Шевченко, Стус і Рільке). Екзистенційне прочитання поезії. В.Стус — літературний критик.</p>	2	2	4
<p>Тема 10. Григор Тютюнник: Життєва позиція письменника. Гуманізм як основа світобачення митця. Неореалізм як стильова домінанта малої епічної прози Григора Тютюнника. Жанрово-тематичне коло творів Григора Тютюнника. Майстерність Тютюнника у творенні неповторних характерів в оповіданнях „Дивак“, „М’який“, „Бовкун“, „Нюра“ та ін. Морально-етична проблематика новел („Син приїхав“, „Оддавали Катрю“, „Три зозулі з поклоном“).</p>	2	2	4

„Кізонька“ тощо). Автобіографічні твори („Облога“, „Вогник далеко в степу“, „Климко“, „День мій суботній“).			
Тема 11. Різноманітність прози 60-80-х років, динамічний розвиток усіх прозових жанрів, взаємодія їх і утворення цікавих гібридних форм (умовно-алегорична проза Є.Гуцала, В.Дрозда, В.Земляка, В.Шевчука;	2	2	4
Тема 12. Творчі об'єднання і спілки в постколоніальній літературній Україні. Українська дискусія про постмодернізм. Періодизація постмодерного періоду в сучасній українській літературі.	2		4
ЗАГ.:	24	18	48

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання успішності студентів здійснюється за національною шкалою («5», «4», «3», «2») та шкалою ЄКТС.			
	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
	90 – 100	A	відмінно	зараховано
	80 – 89	B	добре	
	70 – 79	C		
	60 – 69	D	задовільно	
	50 – 59	E		
	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
	Максимальна сума балів, яка присвоюється за курс, становить 100 балів, з яких: практичні заняття – 30 балів (розраховується як середнє арифметичне усіх отриманих на практичних заняттях оцінок), підсумкова контрольна робота – 10 балів, самостійна робота – 10 балів,; екзаменаційна робота – 50 балів.			
	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають оцінюванню.			
	Мінімальна кількість балів для зарахування курсу – 50.			
	Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 1, має право скласти екзамен за відомістю № 2.			
Вимоги до письмових робіт	Підсумкова контрольна робота є складовою частиною семестрового рейтингу і має концептуально обґрунтовано висвітлити 50+1% обсягу матеріалу. Контрольна робота виконується на практичному занятті та складається з тестових завдань і проблемних питань. Максимальний бал за контрольну роботу становить 10 балів.			

Практичні заняття	<p>Поточний контроль рівня знань студентів проводиться на кожному практичному занятті та включає перевірку навичок ідейно-естетичного аналізу художніх текстів, теорії літератури та літературно-критичного дискурсу (усно/письмово, з використанням навчальної форми презентацій, рефератів; інтермедіальних підходів до аналізу художнього тексту, герменевтики, рецептивної естетики, екокритики, міфопоетики, феміністичної критики тощо).</p> <p>Поточне оцінювання усіх видів навчальної діяльності студента здійснюється в 5-бальній шкалі відповідно до загально-університетської системи оцінювання.</p> <p>Максимальна кількість балів за практичні заняття становить 30 балів.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Виконання усіх запланованих завдань і форм роботи, отримання з кожного позитивної оцінки.</p> <p>Враховуються навчальні досягнення студентів (бали), набрані під час аудиторних занять, при виконанні індивідуальних письмових завдань, тестувань, а також бали за підсумкову контрольну роботу.</p>
Підсумковий контроль	<p>Форма контролю – екзамен. Форма задачі – письмова. Екзаменаційна робота складається з 4 завдань. Максимальна кількість балів за екзаменаційну роботу – 50 балів.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю № 1, користується правом перескладання іспиту за відомістю №2.</p> <p>Студент, який не набрав 50 балів за відомістю №3, направляється на проходження курсу вдруге відповідно до Положення про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS або відраховується з навчального закладу.</p>

7. Політика навчальної дисципліни

<p>Письмові роботи. Письмові роботи виконують здобувачі освіти, які навчаються за загальним графіком, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника», та індивідуальним графіком, відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».</p> <p>Академічна доброчесність. У «Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» встановлено морально-етичні принципи та правила поведінки для всіх учасників навчально-освітнього процесу. За цим документом представники університетської громади повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності та у всій своїй навчальній і викладацькій діяльності зобов'язані діяти порядно і доброчесно.</p> <p>За дотриманням членами університетської громади морально-етичних та правових норм цього Кодексу відповідає Комісія з питань етики та академічної доброчесності при університеті, яка відстежує і регламентує поведінку здобувачів освіти в навчальному процесі.</p> <p>Відвідування занять урегульовано «Положенням про організацію освітнього процесу та</p>
--

[розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».](#)

У разі пропуску занять здобувачі освіти повинні відпрацювати їх індивідуально в письмовій чи усній формі, щоб виконати всі завдання поточного і підсумкового контролю.

Неформальна освіта. Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує [«Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».](#)

Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, Udemy, EdEra та ін.

8. Рекомендована література

Основна:

1. Історія української літератури ХХ століття: У 2 кн.: підруч. для студ. гуманіт. спец. вищ. закл. освіти. Кн. 2, Друга половина ХХ століття . В.П. Агеєва, С.М. Андрусів, С.Л. Бойко; ред. В.Г. Дончик. К.: Либідь, 1998.
2. Українське слово: Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ століття : в 4-х кн. К. : Аконіт, 2001.
3. Історія української літератури ХХ-поч.ХХІ ст.: навчальний посібник: у 3-х т. за ред.В.І.Кузьменка. Київ: Академвидав, 2013. Т.1.592 с.
4. Ковалів.Ю. Історія української літератури ХХ – поч.ХХІ століття. Київ: ВЦ Академія, 2015. Т.4: У сподіваннях і трагічних зламах, 576 с.
5. Ковалів.Ю. Історія української літератури ХХ – поч.ХХІ століття. Київ: ВЦ Академія, 2013. Т.1.:У пошуках іманентного сенсу, 512 с.
6. **Бернадська Н.** Українська література ХХ століття: навч. посіб. для старш.кл. та вступників до вищих навч. Закладів. Вид. 4-те, виправлене. К.: Знання-Прес, 2008.
7. *Павличко С.Д. Дискурс модернізму в українській літературі : монографія. 2-е вид., перероб. і доп. К. : Либідь, 1999. 447 с*
8. Тарнашинська Л. Українське шістдесятництво: профілі на тлі покоління. (Історико-літературний та поетикальний аспекти): монографія Ін-т л-ри ім. Т.Г. Шевченка НАН України. К. : Смолоскип, 2010. 627с.
9. Харчук Р. Сучасна українська проза: Постмодерний період - [Текст]: Навчальний посібник. К.: Академія, 2008. 248 с.
10. Хороб М. Грані художнього буття: нариси з української літератури ХХ століття: (дослідження, статті, критичні етюди). Івано-Франківськ: Місто НВ, 2013. 428 с.
11. Саєнко В. Українська література ХХ століття: діапазон творчих голосів і мистецьких відкриттів. Вибрані літературознавчі праці. Львів, 2016, 868 с.

Допоміжна

12. Мацько, В. Особливості вивчення творчості Михайла Стельмаха в

- школі. Стельмах Михайло у новітніх парадигмах наукового знання [Текст]: зб. Матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 105-річчю від дня народж.письменника. Вінниця, 2017. С. 31 - 37.
13. Павличко Д. З глибин народного життя : про М. Стельмаха . Літературознавство. Критика. К., 2007. Т.1 :Українська література. С. 354-356.
14. Гоян Я. Собор української душі. Літературний портрет Олеся Гончара. К., 2003.
15. Панченко В. Олесь Гончар на захисті духовних святинь народу (на прикладі роману „Собор“) Філософські обрії. 2008. № 19 С. 162-175.
16. П'янов В. Прилітали лелеки... Визначні, відомі й „та інші“. К., 2002.С.184-220.
17. Степаненко М. І. Літературний простір „Щоденників“ Олеся Гончара :монографія. Полтава : ТОВ „АСМІ“, 2010. 528с.
18. „ Феномен Олеся Гончара в духовному просторі українства :зб. наук. ст. / М-во освіти і науки України, Полтавський держ. пед. ун-т ім. В.Г. Короленка. Полтава: АСМІ, 2008.
19. Єременко, О. Вивчаємо роман "Диво" Павла Загребельного . *Українська література в загальноосвітнійшколі*. 2013. № 3. С. 35 - 38.
20. Єременко, О. Диво від Павла Загребельного: на шляху пізнання особистості в історії й історії в особистості. Матеріали до бінарного уроку за романом "Диво" П. Загребельного *Українська література в загальноосвітній школі*. 2010. № 4. С. 25-30.
21. Загарук П. Храм і соціуму романахО.Гончара „Собор“ та П.Загребельного „Диво“ Українська мова і література в школі. 2006. № 4. С. 25-30.
22. Марко В. Особливості внутрішнього монологу у творах Павла Загребельного(„Я Богдан“, „Тисячолітній Миколай“, „Гола душа“). *Дивослово*. 2007. № 1. С. 53-56.
23. Витрикуш Г. Історичне минуле України у творчості Л. Костенко та В. Симоненка. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2009. № 12. С. 29-34.
24. Дзюба І. З криниц іліт : у 3-х т. К. :Києво-Могилянська Академія, 2006-2007. Т.3. 896с.
25. Лугай, О. І. Казка В. Симоненка "Подорож в країну навпаки" Вивчаємо українську мову та літературу. 2015. № 19-21. С. 49 - 51.
26. Витрикуш, Г. Образ Кассандри в поезії шістдесятників. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2009. № 11. С. 31-32.
27. Пахаренко В. Як він ішов: (Духовний профіль Василя Симоненка на тлі його доби): літературознавчий есей .Черкаси : Брама Україна, 2004. 52 с.
28. Романенко Ю. „Витязь молоді української поезії“ :Життєтворчість Василя Симоненка *Дивослово: Українська мова й література в навчальних*

зкладах. 2010. № 1. С. 11-17.

29. Романова Н. Альтернативна модель суспільства в сатиричній творчості Василя Симоненка. *Слово і час*. 2010. № 1. С. 52-56.
30. Барабаш С. Г. Душа прозрієвсесвітом очей...: поетичний світ Л. Костенко. Кіровоград: Поліграф-Терція, 2003, 271 с.
31. Дзюба І. Є поети для епох. К.: Либідь, 2011. 208с.
32. Дроздовський Д. „Поезія Ліни Костенко в часах перехідних і вічних“, або післямова до круглого столу [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.dt.ua/3000/3680/50636/>
33. Іванишин П. Національний спосіб розуміння в поезії Т. Шевченка, Є. Маланюка, Л. Костенко. К. Академвидав, 2008. 392с.
34. Поезія Ліни Костенко в часах перехідних і вічних : матеріали круглого столу. К. : Вид. дім „Києво-Могилянська академія“, 2005. 105с.
35. Бутенко М. Чорнобиль кличе на сполох. І. Драч „Чорнобильська Мадонна“ : урок пам'яті в 11 кл. Вивчаємо українську мову та літературу. 2008, № 12. С. 17-20.
36. Дзюба І. „Народжуйте себе, допоки світу...“ (Іван Драч) З криниці літ. У 3т. Т.3. Літературні портрети. К., 2007. С. 584-602.
37. Салига Т. І калина з Теліжинець, і полин з Чорнобиля (Іван Драч). Воздвиження храму. Л., 2008. С.317-323.
38. Бідованець Т. Інтертекстуальне поле драм. поеми „Соловейко Сольвейг“ Івана Драча [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/1194/1/Bidovanecs.pdf>
39. Маршал Вінграновський. Книга про поета (спогади, есеї, листи, інтерв'ю) / передм., упорядкув. П. Вольвача. К. : Ярославів Вал, 2011. 480с.
40. Бондаренко А. Час вибору: Вивчення творчості Василя Стуса в школі : посібник. К. : Академія, 2003. 232 с.
41. Коцюбинська М. Василь Стус у контексті сьогоденної культурної ситуації. *Слово і час*. 1999, № 6. С. 17-28.
42. Дзюрак, О. Роздуми про сенс людського життя у світлі творчості Василя Стуса : Конспект уроку, 11 клас. *Дивослово*. 2018, № 6. С. 16 - 19.
43. Нецензурний Стус. Книга у 2-х частинах (Упорядк. Б. Підгірного). Тернопіль, 2003.
44. Дончик В. Г. З потоку літ і літ потоку: [Згадка про життя і творчість Григора Тютюнника] К.: ВД „Стилос“, 2003. 556 с.
45. Іванченко Н. Оповідання Григора Тютюнника «Зав'язь» *Дивослово*. 2006, № 9, С. 15-16.

46. Гаєвська, С. А. Проблема людини в суспільстві (за твором В. Дрозда "Білий кінь Шептало"). Вивчаємо українську мову та літературу. 2018, № 27. С. 26 – 29.
47. Грачківська О. ХХ століття в українській поезії крізь призму сміху: монографія, К., Альфа-М, 2015, 560 с.
48. Міськевич, Л. Євген Гуцало "Сім'я дикої качки". Твір про людину й світ крізь призму морально-етичних проблем. *Українська мова та література*. 2018. № 7-8. С. 77 – 80.
49. Українські літературні школи та угруповання 60-90-х рр.ХХ ст.: Антологія вибраної поезії та есеїстика. Упорядник, авт. Вст.сл. В.Габор, Львів: Піраміда, 2008, 567 с.
50. Дончик В.Г. З віків і на віки. К.: Наукова думка, 2018, 1024 с.

Інформаційні ресурси:

<https://lib.if.ua>
<http://lib.pnu.edu.ua>
<https://diasporiana.org.ua>
<https://web.archive.org>
<https://chtyvo.org.ua>
<http://litmisto.org.ua>
<http://www.utoronto.ca>
<http://www.ukrlib.com.ua>
<https://litcentr.in.ua>

Викладач _____ доцент Залевська О.М..